

VASÁRNAPO

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a Képes Híradó-val, valamint a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 19. szám.

Május hó 7.

A Kormányzó Ur feloszlatta az országgyűlést

Az új országgyűlés június hó 10-én ül össze

Négy esztendővel ezelőtt, 1935-ben, néhai vitéz jákfai Gombós Gyula alakította meg azt a parlamentet, amelyet most, egy esztendővel mandátumának automatikus lejártá előtt a főméltóságú Kormányzó Ur, Teleki Pál gróf miniszterelnök előterjesztésére feloszlattot, hogy a kormány új választásokat írjon ki.

A Trianon óta eltelt, közel két évtizednek kétségkívül ez a négy esztendő volt a legizgalmasabb, legmozgalmasabb korszaka. Ez a négy év bizony ismételtelen súlyos feladatok elé állította a törvényhozást, amely Gombós Gyula nagyvonalú célkitűzéseinek, munkaprogramjának jegyében jött létre. S meg kell állapítanunk, hogy a Magyarok Istene nem hagyta cserben sokat próbált, szenvedett népét; ha idő előtt ki-dőlt is az élről a népi politika, a fajvédelem nagy apostola, az általa kibontott lobogó egy pillanatra sem hullott a porba!

A négy esztendő alatt hatalmas utat tett meg a magyar élet a népi gondolat, a szociális szellem érvényesítése és a magyar faj értékeinek megvédése terén.

Nem célnak részletezni azokat az eredményeket, amelyeket ennek a hármás szempontnak az érvényesítése tekintetében a magyar kormányok és a törvényhozás az utóbbi négy esztendőben elértek, csak azt említjük meg, hogy ez a törvényhozás rendezte a legfontosabb közjogi kérdéseket, megalkotta az új választói törvényt, rendezte a zsidókérdést és valóban elismerésreméltó lelkesedéssel életre keltette az új magyar honvédséget, végül ennek a gondolatnak a jegyében kezdődött meg a trianoni határok lebontása is.

A beisó reformok, az uttörés,

megtörténte, az új Magyarország alapjainak lerakása és főként a revízió felé vezető ut első szakaszának megtétele tökéletesen indokolja a legfelsőbb elhatározást, amellyel ezt a korszakot lezárva,

módot kíván adni a legszelebb néprétegeknek, hogy állásfoglalásával résztvegyen az országépítés további, talán az eddiginél is súlyosabb és főként gyorsabb ütemű munkájában.

Néhány hét múlva tehát az urnák elé járul a magyar nép. Egy pillanatilag sem kételkedünk abban, hogy a falvak és a tanyák népe a választói jogosultság gyakorlásánál hazafiai kötelezettségét teljesíti és alapos lelkiismeretvizsgálat nyomán adja le szavazatát, hogy olyan képviselőházat alakítson ki, amely töretlen vonalban és meggyorsuló iramban valóban meg a népi, szociális és nemzeti politika célkitűzéseit. Nem kell bizonyítgatnunk, hogy a mai időkben nem hangzatos jelszavak után kell indulni; hiszen a maroknyi magyarság csak akkor állhatja meg a helyét a Dunamedencében, csak akkor töltheti be továbbra is történelmi hivatását,

ha távol tartja magától a pártoskodókat, ha nem engedi egységét osztályok, felekeze-

tek és pártok szerint szétforgácsolni, hanem a szentistváni szellemben, tömör egységet alkotva, munkálkodik befelé a sorsközösségen, erők egyesítésén alapuló magyar élet kialakításán, kifelé pedig a Tria-

A történelmi ülés

A képviselőház május 4-iki — ebben a ciklusban utolsó — ülését, feszült érdeklődés mellett háromnegyed 11 óra tájban nyitotta meg Darányi Kálmán elnök. Kiseb-b bejelentések tudomásulvétele után így szólott az elnök:

— A miniszterelnök ur kíván szólni!

Teleki Pál gróf miniszterelnök bejelentette, hogy legfelsőbb kéz-írat érkezett és kérte annak felolvasását. A soros jegyző felolvasta a Főméltóságú Ur kéziratát, amely így hangzik:

Magyarország országgyűlése-nek kormányzói üdvözlőmet!

Tisztelt Országgyűlés! A magyar királyi Minisztérium előterjesztésére az 1933. évi XXIII. törvényekben gyökerező jogomnál fogva az 1935. évi április hó 27-ik napjára Budapest székesfővárosban egybehívott országgyűlést ezennel feloszlato-tn és berekesztettnek nyilvánítom.

Az idézett törvények rendelkezései alapján ugyancsak a magyar királyi Minisztérium előterjesztésére a fővárosban új

nonban megcsufolt magyar igazság érvényesítésén.

A hangzatos jelszavak, demagóg ígéretek ezt az egységet akarják megbontani; azonban — ismételjük, — a falvak népe megfellebbezhetetlen ítéletet fog mondani a felforgató és szélsőséges irányzatok egységbontó kísérletei felett, hogy hitet tegyen a népi, szociális, fajvédő és revíziós politika nagy uttörőjének örökét képviselő MAGYAR ÉLET PÁRTJA programja mellett...

országgyűlést hirdetek és mindkét Ház tagjait ez évi június hó 10. napjára egybehívom.

Most, hogy az 1935 április hó 27. napján összehívott országgyűlés működését befejezte, köszönettel és hálával emlékezem meg az ország érdekében kifejtett hazafias és eredményes munkásságáról.

Kelt 1939 május 4.

HORTHY s. k.
TELEKI PÁL gróf s. k.

A Ház tagjai a kormányzói kéz-írat felolvasása után, amelyet állva hallgattak végig, lelkes tapsal és éljenzéssel ünnepelték perceként keresztül a Kormányzó Urat!

A legfelsőbb kézirat felolvasása után Darányi Kálmán elnök néhány szóval bucsuzott a képviselőháztól, majd berekesztette az ülést, amely a Himnusz eléneklé-sével ért véget.

A parlament feloszlátása természetesen nem érte váratlanul a közvéleményt, de különösen a politikai pártokat, amelyek már he-tekkel ezelőtt megkezdtek választási előkészületeiket. A Magyar Élet Pártja, amely bizonyára az eddiginél is nagyobb többségre fog szert tenni az új képviselőház-ban, lapunk szétküldése után, május 4-én este tartott értekezé-sen állította össze a hivatalos jö-lölték névsorát s így azt, valamint a politikai élet többi eseményeit csak a Vasárnap következő szá-mában közölhetjük.

Lapunk zártáig nem történt végleges döntés a választások idő-pontjára vonatkozóan sem; előre-láthatóan május 29-én, pünkösd hétfőjén és június 1-én járul az ország népe az urnához.

BESZÉLŐ SZÁMOK

A pénzügyminisztérium legújabb kimutatása szerint, a fogyasztási adó alá eső cikkek forgalmában az egész vonalon örvendés javulás mutatkozik. A múlt év szeptember elsejétől ez év március végéig terjedő hét hónap alatt a cukorfogyasztás 766.000 métermázsza volt, ami 200.000 métermázsával több, mint az elmúlt év hasonló időszakának fogyasztási forgalma. A sörfogyasztás 195.620 hektoliter volt, 40.043 hektoliterrel több, mint az előző idő-szakban. A petróleumszükséglet 456.445 métermázsza volt, ami 50.488 métermázsza többletnek felel meg. A gyufa-fogyasz-tás 135.728.500 doboz volt, ami 15.823.500 dobozzal több fogyasztást jelent, mint az előző időszakban. Az egyéb fogyasztási adó alá eső cikkek forgalma is jelentősen növekedett.

A választókerületek új beosztása

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény szerint **egyedül választókerületeket** minden vármegyében kell alakítani, a törvényhatósági városok közül azonban csak Baja, Sopron és Székesfehérvár városokban.

A törvény rendelkezéseinek értelmében minden törvényhatóság önállóan, egymagában **egy-egy** választókerületet alkot. Ettől a szabálytól eltérően Pest vármegye területét négy, Budapest székesfőváros területét pedig három választókerületre kell felosztani, viszont Bács-Bodrog vármegye Baja várossal, Fejér vármegye Székesfehérvár várossal, Sopron vármegye pedig Sopron törvényhatósági városokkal együtt alkot egy-egy választókerületet.

A misszacsatló felvidéki területekre egyelőre nem terjed ki az országgyűlési képviselőválasztójogra vonatkozó jogszabályok hatálya.

Olvasóink tájékoztatása céljából az alábbiakban közlünk az új választókerületi beosztást, azzal a megjegyzéssel, hogy a választókerületekhez tartozó községek felsorolásától helyszűke miatt el kellett tekintenünk.

Az idevonatkozó rendelet egyébként a **Budapesti Közlöny** május hó 3-án megjelent számában látott napvilágot.

EGYÉNI VÁLASZTÓKERÜLETEK

I. Abauj-Torna vármegye: 1. *Felsőmagyari választókerület* (székhelye: Felsőmagy, területe 53 község). — 2. *Gönci választókerület* (Gönc, 44 község). — 3. *Szikszói kerület* (Szikszó, 32 község).

II. Bács-Bodrog vármegye: 1. *Jánosalmi kerület* (Jánosalma, 12 község). — 2. *Bajai járási kerület* (Baja, 14 község).

III. Baja város: (Baja, maga a város).

IV. Baranya vármegye: 1. *Mohácsi kerület* (Mohács, 23 község). — 2. *Pécsváradi kerület* (Pécsvár, 52 község). — 3. *Sásdi kerület* (Sásd, 71 község). — 4. *Siklósi választókerület* (Siklós, 74 község). — 5. *Szentlőrinci kerület* (Szentlőrinc, 88 község).

V. Békés vármegye: 1. *Békési kerület* (Békés, 5 község). — 2. *Békéscsabai kerület* (Békéscsaba, 3 község). — 3. *Gyomai kerület* (Gyoma, 5 község). — 4. *Gyulai kerület* (Gyula, 6 község). — 5. *Orosházi kerület* (Orosháza, 6 község). — 6. *Szarvasi kerület* (Szarvas, 5 község).

VI. Bihar vármegye: 1. *Berettyóújfalusi kerület* (Berettyóújfalú, 13 község). — 2. *Biharkezesi kerület* (Biharkezes, 13 község). — 3. *Biharnagybajomi kerület* (Biharnagybajom, 11 község). — 4. *Nagylétfai kerület* (Nagyléta, 13 község). — 5. *Sarkadi kerület* (Sarkad, 11 község).

VII. Borsod, Gömör és Kishont vármegyék: 1. *Edelényi kerület* (Edelény, 55 község). — 2. *Mezőcsati kerület* (Mezőcsát, 35 község). — 3. *Mezőkovesdi kerület* (Mezőkö-

vesd, 20 község). — 4. *Ónodi kerület* (Ónod, 25 község). — 5. *Ózdi kerület* (Ózd, 30 község). — 6. *Sajószentpéteri kerület* (Sajószentpéter, 32 község).

VIII. Csanád, Arad és Torontál vármegye: 1. *Battányai kerület* (Battonya, 11 község). — 2. *Elekai kerület* (Elek, 11 község). — 3. *Tisza-marosi kerület* (Kiszombor, 19 község). — 4. *Makói kerület* (Makó, maga a város).

IX. Csongrád vármegye: 1. *Csongrádi kerület* (Csongrád, 10 község). — 2. *Szentesi kerület* (Szentés, 10 község).

X. Fejér vármegye: 1. *Adonyi kerület* (Adony, 12 község). — 2. *Móri kerület* (Mór, 21 község). — 3. *Sárbogárdi kerület* (Sárbogárd, 17 község). — 4. *Székesfehérvári járási kerület* (Székesfehérvár, 24 község). — 5. *Váli kerület* (Vál, 23 község).

XI. Székesfehérvár város: (Székesfehérvár, maga a város).

XII. Győr, Moson és Pozsony vármegye: 1. *Magyaróvári kerület* (Magyaróvár, 20 község). — 2. *Ótvevényi kerület* (Ótvevény, 24 község). — 3. *Pannonhalmi kerület* (Győr-szentmárton, 27 község). — 4. *Téti kerület* (Tét, 30 község).

XIII. Hajdu vármegye: 1. *Hajduböszörményi kerület* (Hajduböszörmény, 3 község). — 2. *Hajdúnánási kerület* (Hajdúnánás, 4 község). — 3. *Hajduszoboszlói kerület* (Hajduszoboszló, 6 község). — 4. *Nádudvari kerület* (Nádudvar, 6 község).

XIV. Heves vármegye: 1. *Egri kerület* (Eger, 12 község). — 2. *Gyöngyösi kerület* (Gyöngyös, 19 község). — 3. *Hatvani kerület* (Hatvan, 15 község). — 4. *Hevesi kerület* (Heves, 18 község). — 5. *Pétersvári kerület* (Pétersvára, 35 község). — 6. *Tiszafüredi kerület* (Tiszafüred, 16 község).

XV. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye: 1. *Jászapáti kerület* (Jászapáti, 5 község). — 2. *Jászberényi kerület* (Jászberény, 5 község). — 3. *Jászládányi kerület* (Jászládány, 9 község). — 4. *Karacsi kerület* (Karcag, 9 község). — 5. *Kunszentmártoni kerület* (Kunszentmárton, 11 község). — 6. *Mezőtúri kerület* (Mezőtúr, 3 község). — 7. *Szolnoki kerület* (Solnok 5 község). — 8. *Törökszentmiklósi kerület* (Törökszentmiklós, 6 község).

XVI. Komárom és Esztergom vármegye: 1. *Esztergomi kerület* (Esztergom, 13 község). — 2. *Komáromi kerület* (Komárom, 19 község). — 3. *Tatabányai kerület* (Tatabánya, 21 község). — 4. *Tatatóvárosi kerület* (Tatatóváros, 15 község).

XVII. Nógrád és Hont vármegye: 1. *Balassagyarmati kerület* (Balassagyarmat, 29 község). — 2. *Rétságai kerület* (Rétság, 38 község). — 3. *Salgótarjáni kerület* (Salgótarján, 28 község). — 4. *Szirákai kerület* (Szirák, 41 község). — 5. *Szobi kerület* (Szob, 23 község).

XVIII. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye: 1. *Abonyi kerület* (Abony, 9 község). — 2. *Alsódabasi kerület* (Alsódabas, 11 község). — 3. *Aszói kerület* (Aszód, 22 község). — 4. *Budakörnyéki kerület* (Pesthidegkút, 14 község). — 5. *Ceglédi kerület* (Cegléd, 2 község). — 6. *Gödöllői kerület* (Gödöllő, 11 község). — 7. *Kalocsai kerület* (Kalocsa, 17 község). — 8. *Kiskőrösi kerület* (Kiskőrös, 11 község). — 9. *Kiskunfélegyházi kerület* (Kiskunfélegyháza, 11 község). — 10. *Kiskunhalasi kerület* (Kiskunhalas, 4 község). — 11. *Kunszentmiklósi kerület* (Kunszentmiklós, 12 község). — 12. *Monori kerület* (Monor, 11 község). — 13. *Nagylétfai kerület* (Nagykéta, 15 község). — 14. *Nagykőrösi kerület* (Nagykőrös, 6 község). — 15.

Pilishegyvidéki kerület (Pomáz, 17 község). — 16. *Ráckevei kerület* (Ráckeve, 14 község). — 17. *Váci kerület* (Vác, 14 község).

XIX. Somogy vármegye: 1. *Csurógói kerület* (Csurgó, 32 község). — 2. *Kaposvári kerület* (Kaposvár, 23 község). — 3. *Kaposvárvideki kerület* (Kaposvár, 18 község). — 4. *Lengyeltői kerület* (Lengyeltóti, 38 község). — 5. *Marcali kerület* (Marcali, 36 község). — 6. *Nagyatádi kerület* (Nagyatád, 40 község). — 7. *Szigetvári kerület* (Szigetvár, 56 község). — 8. *Tabi kerület* (Tab, 36 község).

XX. Sopron vármegye: 1. *Csornai kerület* (Csorna, 36 község). — 2. *Kapuvári kerület* (Kapuvár, 35 község). — 3. *Sopron-csepregi kerület* (Sopron, 42 község).

XXI. Sopron város: (Sopron, maga a város).

XXII. Szabolcs és Ung vármegye: 1. *Kisvárdai kerület* (Kisvárd, 18 község). — 2. *Nagyhalászi kerület* (Kemence, 32 község). — 3. *Nagykállói-nyírbátori kerület* (Nagykálló, 28 község). — 4. *Nyiregyházi kerület* (Nyiregyháza, maga a város). — 5. *Nyiradai kerület* (Baktalórántháza, 41 község). — 6. *Tiszalöki kerület* (Tiszalök, 13 község).

XXIII. Szatmár, Ugocsa és Bereg vármegye: 1. *Csengeri kerület* (Csenger, 25 község). — 2. *Fehérgyarmati kerület* (Fehérgyarmat, 40 község). — 3. *Mátészalkai kerület* (Mátészalka, 20 község). — 4. *Vásárosnaményi kerület* (Vásárosnamény, 29 község).

XXIV. Tolna vármegye: 1. *Bonyhádi kerület* (Bonyhád, 38 község). — 2. *Dombóvári kerület* (Dombóvár, 23 község). — 3. *Paksi kerület* (Paks, 16 község). — 4. *Szekszárdi kerület* (Szekszárd, 14 község). — 5. *Tamási kerület* (Tamási, 25 község).

XXV. Vas vármegye: 1. *Céldömölki kerület* (Céldömölök, 39 község). — 2. *Körmenyi kerület* (Körmen, 75 község). — 3. *Sárvári kerület* (Sárvár, 61 község). — 4. *Szombathely-közégyházi kerület* (Szombathely, 18 község). — 5. *Vasvári kerület* (Vasvár, 71 község).

XXVI. Veszprém vármegye: 1.

Devecseri kerület (Devecser, 57 község). — 2. *Enyingi kerület* (Enying, 22 község). — 3. *Pápai kerület* (Pápa, 42 község). — 4. *Veszprémi kerület* (Veszprém, 15 község). — 5. *Zirci kerület* (Zirc, 43 község).

XXVII. Zala vármegye: 1. *Alsó-lendvai kerület* (Lenti, 100 község). — 2. *Keszthelyi kerület* (Keszthely, 40 község). — 3. *Nagykanizsai kerület* (Nagykanizsa, 36 község). — 4. *Sümegi kerület* (Sümege, 42 község). — 5. *Tapolca-Balatonfüredi kerület* (Balatonfüred, 55 község). — 6. *Zalaegerszegi kerület* (Zalaegerszeg, 64 község). — 7. *Zalaszentgróti kerület* (Zalaszentgrót, 50 község).

XXVIII. Zemplén vármegye: 1. *Sátoraljaújhegyi kerület* (Sátoraljaújhegy, 17 község). — 2. *Szerencsi kerület* (Szerencs, 26 község). — 3. *Tokaj-hegyaljai kerület* (Sárospatak, 23 község).

PESTMEGYE ÉS BUDAPEST LAJSTROMOS KERÜLETEI

I. Pestmegye: 1. *Budapestkörnyéki lajstromos kerület* (Újpest, 32 község). — 2. *Pestmegyei északi kerület* (Budapest; hozzátartozik az aszói, budakörnyéki, gödöllői, pomázi, ráckevei és váci egyéni kerületek területe). — 3. *Pestmegyei középső kerület* (Cegléd; hozzátartozik az abonyi, alsódabasi, ceglédi, monori, nagykátai és nagykőrösi egyéni kerületek területe). — 4. *Pestmegyei déli kerület* (Kiskunhalas; hozzátartozik a kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi, kiskunhalasi és kunszentmiklósi egyéni kerületek területe).

II. Budapest: I. (budai). II. (északi). III. (déli) kerület.

Mint ismeretes, az új választójogi törvény értelmében az egyéni választókerületek 135, a lajstromos választókerületek 125 képviselőt választanak; az új képviselőháznak tehát összesen 260 tagja lesz, 45 képviselővel több, mint eddig volt. Ez a szám csupán az ország régi területeire vonatkozik; a visszacsatlott területekről behivandó — tehát ezáltal még nem választandó — képviselők száma ezidőig még ismeretlen.

A HÉT POLITIKAJA

Véglegesen elfogadták a szidójavaslatot

Meglehetősen sok viszontagság után végre lekerül a napirendről a második szidójavaslat, amely körül a baloldal annyit zavart iparkodott keltetni. A képviselőház és felsőház egyesített egyeztető bizottsága, illetve az egyesített bizottság által kiküldött tiztagú albizottság megvitatta a törvényjavaslatnak a lényegét nem érintő módosításait, ezeket a felsőház április 28-iki ülése megszavazta, a képviselőház pedig május 3-iki ülésén, két kisebbségi hozzászólás után, óriási többséggel véglegesen elfogadta a szidójavaslatot, amelynek

ilyenfajta a napokban megjelenik a végrehajtási utasítása is.

A képviselőház május 3-iki ülésén megjelent a Berlinből visszakeresztelt Teleki Pál gróf miniszterelnök, akit a Ház lelkes üljénzéssel, tpsással és hosszantartó ünnepléssel fogadott sikeres külföldi útja után.

Vitéz Keresztés-Fischer Ferenc dr. belügyminiszter bejelentette ezután a választókerületek beosztására vonatkozó rendeletet, amelyet lapunk más helyén ismertettünk. Néhány, kisebb jelentőségű interpelláció után a Ház ülése végetért.

Amiért a gazda dolgozik, annak haszna is legyen a gazdáé!

Vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter április 30-án választókerületében, Kiskunhalason, nagyhatású beszédet mondott a kormány célkitűzéseiről.

A miniszter beszédében bejelentette, hogy az agrártársadalom boldogulásának elősegítése érdekében, többek között Kiskunhalason internátussal egybekötött téli gazdasági iskola épül; de építenek egy kertművelésiskolát is. Nagy súlyt vet a kormány a homoki gyümölcs- és szőlőtermelés fejlesztésére, valamint a

védekezőszerek és termelési eszközök olcsóbbá tételére. Rámutatott arra, hogy az értékesítés terén eddig az volt a helyzet, hogy a gazda munkájának gyümölcsét idegenek élvezték; el kell érni, hogy amiért a gazda dolgozik, annak haszna is a gazdáé legyen.

Ezért a kormány fejleszteni, tökéletesíteni fogja a szövetkezeti értékesítést.

A gyümölcsértékesítés előmozdítása érdekében hűtőházak épülnek.

Express hashajtó az Igmándi keserűviz
Megelőzi betegségét.
Forrástulajdonos:
SCHMIDTHAUER LAJOS KOMÁROM
Kapható nagy- és kisüveg.

A külpolitikai kérdések ismertetése után a miniszter rámutatott arra, hogy szociálisabb politikát kell folytatni, hogy mindenkinek rendelkezésére álljon a létminimumon felüli kenyér. Ezért van szükség az

egészséges földbirtokpolitika megvalósítására.

Beszéde után a nagyszámu hallgatóság hosszasan és lelkesen ünnepte a földmivelésügyi minisztert.

Tulvagynuk a revizió felé vezet ut első szakaszán

Róman Bálint, Székesfehérvár országgyűlési képviselője vasárnap, április 30-án mondotta el beszámolóbeszédét választókerületének székében.

A hatalmas tömeg nagy lelkesedéssel fogadta az európai híru tudós nagyjelentőségű beszédét, amelyben leszegelte, hogy a magyar belpolitika a nemzeti öncélúság, a keresztény erkölcsiség és a magyar fajvédelem gondolatán épül fel és felfogásában, módszereiben és eszközeiben szociális irányú, nemzeti fajvédő reformpolitika. Ez a politika nyílegyenesen halad azon az uton, amelyet Szegeden Horthy Miklós, a mi vezérünk és akkori munkatársai, Gombos Gyula és Teleki Pál gróf jelleltek ki.

Részletesen foglalkozott ezután az elmúlt évtizedek alatt követett magyar külpolitika eseményeivel, majd leszegelte, hogy

a katonai önállóságunk és

cselekvőképességünk birtokában vagyunk és a revizió felé vezető ut első szakaszán is tulvagynunk.

A külpolitikai célkitűzések ismertetése során hangsúlyozta, hogy a magyar külpolitika, amely megrendíthetetlen szoros kapcsolatban áll a tengelyhatalmak politikájával, a *Dunavölgy békéjének legfontosabb biztosítója*. A miniszter ezután a kormány szociális reformterveit vázolta. A választók nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták a nagyarányú beszámolóbeszédét.

Beszámoló a római és berlini utról

Május 3-án délután a képviselőház *külgügyi bizottsága* összeült és gróf Csáky István külügyminiszter részletes beszámolóval mondott a magyar államférfiak *legutóbbi olaszországi és mostani berlini tanácskozásairól*. Az

ülésen jelen volt gróf Teleki Pál miniszterelnök is. Másnap, május 4-én délelőtt a külügyminiszter a felsőház külügyi bizottságában tartotta meg expozéját.

Ugyanezen a napon este a *Nemzeti Egység Pártja* vacsora keretében üdvözölte *Tasnádi Nagy András* igazságügyminisztert, aki a négy hónapig tartó törvényhozási tárgyalás során az elvi szempontok teljes megőrzésével energikusan és rendkívüli jogászai felkészültséggel képviselte a zsidótörvényjavaslatot.

Kunder Antal Rómában

Kunder Antal kereskedelmi miniszter — amint azt megirtuk — május elsején ötnapos tartózkodásra Rómába utazott. A magyar kereskedelmi minisztert Rómában május 2-án ünnepiesen fogadták, majd még aznap megkezdte a miniszter fontos gazdaságpolitikai tárgyalásait az olasz gazdasági élet vezető tényezőivel. Május 2-án délután *Mussolini* miniszterelnök, majd *Ciano* gróf külügyminiszter, május 4-én pedig a pápa fogadta Kunder Antalt.

Az olasz sajtó meleghangú cikkeken számol be a magyar kereskedelmi miniszter látogatásáról és hangsúlyozza a *magyar-olasz gazdasági kapcsolat* fontosságát.

tásra irányuló készséget, megköszönte a bizalmat, amelyet ugyanolyan sziklaszilárd bizalommal kíván viszonzni Magyarországnak.

Végül a miniszterelnök poharát a német nép vezérének egészségére, a német nép nagyságára, boldogulására és *Ribbentrop* külügyminiszter és hitvese egészségére emelte.

Hétfőn, május elsején, a magyar államférfiak résztvettek a Berlinben a *Hitler* vezér és kancellár jelenlétében rendezett *május elsejei ünnepségeken*, majd látogatásokat tettek.

A magyar államférfiak május 2-án délelőtt utaztak el *Berlinből*; bucsuztatásuk éppen olyan ünnepies külsőségek között történt, mint fogadtatásuk.

A magyar államférfiak látogatásával kapcsolatban, elutazásuk után, a következő hivatalos jelentést adták ki *Berlinben*:

A magyar államférfiak hivatalos látogatása a mai nappal befejeződött. A Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István gróf magyar külügyminiszter, valamint a birodalmi Vezér, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Göring vezértábornagy és Hess Rudolf birodalmi miniszter, a Führer helyettese közt lefolyt megbeszélések során nyíltan megbeszéltek a jelenleg Németországot és Magyarországot érintő valamennyi időszerű kérdést. Ezenfelül az európai helyzet vizsgálata során a kölcsönös felfogások teljes megegyezését állapították meg. A hivatalos látogatás keretében rendezett ünnepségek is értékesen hozzájárultak a német-magyar barátság további kimélyítéséhez.

Teleki Pál gróf és Csáky István gróf május 3-án, szerdán reggel érkeztek meg a magyar és német lobogókkal feldíszített Keleti-pályaudvarra, ahol rendkívül meleg ünnepséleket fogadtak a hazatérő államférfiak. A miniszterelnököt és külügyminisztert *Vay* László báró, a MÉP országos elnöke üdvözölte néhány lelkes szóval. Teleki Pál gróf, miniszterelnök rövid válaszában méltatta azokat a kedvező benyomásokat, amelyeket Németországban szerzett.

Teleki Pál gróf miniszterelnök még a délelőtti folyamán egyórás kihallgatáson jelent meg a főméltóságú Kormányzó Urnál és jelentést tett utjáról.

Megingathatatlan a magyar-német barátság

Teleki Pál miniszterelnök és Csáky István külügyminiszter hazaérkezett Berlinből

Rendíthetetlen bizalom és barátság — ez a három szó jellemzi a legtömörebben azokat a szálakat, amelyek egymáshoz kapcsolják a Harmadik Birodalmat és az ezeréves Magyarországot. A magyarság büszke arra, hogy a világ egyik első nagyhatalma, a hatalmas és egyre hatalmasabbá váló Német Birodalom, amelyet husz esztendővel ezelőtt, Magyarországgal együtt itéltek halálra,

továbbra is fenntartja és elmélyíteni igyekszik az évszázados barátságot, amely a két népet összekapcsolja és a legfontosabb középeurópai kérdések megoldására kijelöli.

Fokozza büszkeségünket az, hogy a hatalmas barát, éppen úgy, mint a magyar igazság egyik legelső szószólója, az olasz császárság és királyság is, azaz az ugynevezett tengelyhatalmak, a legelső sorban szolgáló és biztosítandó középeurópai kérdésnek az igazságos béke biztosítását tartják és ehhez a feladathoz veszik igénybe Magyarország közreműködését.

Magyarország, miként ezer esztendőn át, most is teljesíteni fogja ősi hivatását: végvára marad a keresztény kultúrának, melynek védelmében, ha kell, a régi virtussal és lovagiasággal forgatja az ósk vérvél megseztelt, tiszta kardját is...

A berlini program

Teleki Pál gróf miniszterelnököt és Csáky István gróf külügyminisztert már a német határállomáson nagy ünnepélyességgel fogadták. Különvonatukba itt szálltak fel a melléjük kirendelt diszkusziótagjai.

A magyar államférfiak különvonata április 29-én délután fél-

három órakor érkezett meg a magyar és német zászlókkal pazarul feldíszített *berlini pályaudvarra*. Fogadtatásukra a pályaudvaron megjelent *Ribbentrop* német külügyminiszterrel az élén, a hivatalos Németország számos előkelősége, valamint a diplomáciai testület több tagja. A pályaudvar előtt díszszázad sorakozott fel. A díszszázad előtt elvonulva, gépkocsijaikba szálltak a magyar államférfiak, akik először szállásukra hajtattak.

A miniszterelnök és a külügyminiszter délután rövid látogatást tett *Ribbentrop* német külügyminiszternél, majd *Hitler* vezér és kancellár fogadta a külügyminiszter társaságában a magyar államférfiakat.

Este *Hitler* vezér és kancellár adott estebédet a magyar miniszterelnök és külügyminiszter tiszteletére a régi kancellári palota dísztermében.

Vasárnap, április 30-án, délelőtt *Teleki* Pál gróf és *Csáky* István gróf megkoszorúzták a berlini Hősök Emlékét, majd látogatást tettek a berlini városházán. Délben *Göring* tábornagy, porosz miniszterelnök adott lakásán ebédet a magyar államférfiak tiszteletére, délután a Collegium Hungaricumban tettek látogatást, este pedig *Ribbentrop* külügyminiszter estebédjén vettek részt.

A pohárköszöntők

A hivatalos program befejezését jelentő pazar estebédén *Ribbentrop* külügyminiszter mondotta az első felköszöntőt. Beszédében

a legszívélyesebben üdvözölte *Teleki* Pál gróf miniszterelnököt, a feleségét és *Csáky* István gróf külügyminisztert és hangsúlyozta, hogy a német nép meleg rokon-

szennel fogadta a lovgias magyar nemzet képviselőit. Különös elégtétellel emlékezett meg azoknak a területeknek a visszaesatolásáról, amelyeket — amint mondotta — minden jog ellenére szakítottak el Magyarországtól. Rámutatott arra, hogy ez a folyamat, valamint Magyarországnak a kommunisztellenes egyezményhez történt csatlakozása, új köteleket szőtt Németország, Olaszország és Magyarország között. A kölcsönös és rendíthetetlen bizalom nyugvó együttműködés a két nép érdekében egyre gyümölcsözőbben fog alakulni — mondotta *Ribbentrop* külügyminiszter — és a baráti Olaszországgal való szoros összetartozásban mindig a béke záloga lesz.

A német külügyminiszter ezután a Kormányzó Ur főméltósága egészségére, a magyar nép boldogulására és a vendégek egészségére emelte poharát.

Teleki Pál gróf miniszterelnök válaszában a maga, a felesége és *Csáky* gróf nevében is köszönetet mondott a szíves szavakért és a fogadtatásért, majd hangsúlyozta, hogy

különös öröm számukra, hogy kifejezést adhatnak a német nép iránti rokonszenvnek és nagyra-becsülésnek. Leszegte, hogy a két nép között ösidőktől fogva meggyökeresedett barátság mindenkor irányító tényezője volt az ezeréves államvetésünknek. Hangsúlyozta, hogy a legutóbbi események megerősítették a magyarság barátságát, a hála érzésében és a róma-berlini tengelyben egyesült barátainkkal való együttműködésben. Hangoztatta a tengelyhatalmakkal való együvé tartozás politikája mellett kitar-

Tagadjuk a forradalom szükségességét!

A kegyeletes ünnepségek, amelyeken a hazafias magyar társadalom a kommunista rémuralom áldozatai emlékének áldozott, országzszerter folytatódott. Április 30-án

Makón, Egerben, Csongrádon, Kiskunfélegyházán

tartották meg a vörös rémuralom vértanuinak emlékünnepeit. Mindenütt a megyei és városi előkelőségek, a társadalmi egyesületek vezetői, a tisztakar és óriási résztvevő közönség jelenlétében.

Hatvanban a hősök szobra előtt gyülekezett a község és a környék népe s az előkelőségek hatalmas táborra, *Szinnyey-Merse* Jenő képviselőházi alelnökével az élén. Ünnepebeszédet *Antal* István dr. igazságügyi államtitkár mondott. Hangoztatta, hogy az ellenforradalmi gondolat azo-

nos a szegedi gondolattal, amely viszont a

forradalom tagadásának, leküzdésének s a forradalmi megoldások ellen való tiltakozásnak gondolata.

Tagadása tehát a baloldali radikalizmus minden formájának: a marxizmusnak éppenny, mint a liberalizmusnak. A magyarországi forradalmat és a nyomában járó összeomlást a baloldali eszméiről idézték elő. *De a nemzet akarata most véglegesen kioperálja a magyarság testéből a baloldali eszméket.*

Beszéde végén a fajvédő magyar politika hiánytalan megvalósításának szükségességét hangoztatta az államtitkár.

Uj reményeket kelt

minden magyar szívében az a közeli napokban ismét leszegezett történelmi tény, hogy Magyarország iránt őszinte, megingatlatlan barátsággal viseltetnek az ugynevezett tengelyhatalmak: Olaszország és Németország. A két hatalmas baráti nemzetnek köszönhetjük és köszönjük, hogy husz éves megpróbáltatás után felvirradt végre a magyar igazság hajnala. Keserves korszak volt ez a trianoni Magyarországra, de a sok keserv mellett módot nyújtott arra is, hogy — nagyrészen hatalmas barátaink szöszöksza révén — az egész világ megismerje és elismerje hazánknek középeurópai jelentőségét, de arra is, hogy a magyar nép bebizonyítsa élni akarását, elhivatottságát és főként azt, hogy sem ezer esztendő viszontagságai, sem két évtized különösen súlyos szenvedései nem ölték ki a magyarból két legfőbb nemzeti erényét: a vitézséget és a szilárd jellemességet, amelyért a világ évszázadok óta mint „lovagias” nemzetről beszél a magyarról. A német és olasz-nagyhatalom iránti hálánk és elismerésünk mellett önérzettel valljuk magunknak ezt a kettős erőt is, amelyekkel felvértezett, mint egyenrangúak állunk és tartunk ki ezer veszélyen át és százezer kísértést is leküzdve a német Birodalom és az olasz császárság és királyság mellett...

Igazat kell adnunk

Eckhardt Tibornak, a Független Kiszagadpárt vezérének, aki a párt legutóbbi nagyválasztmányi ülésén leszegezte, hogy „a magyar falu és a magyar föld kérdéseit nem lehet zsidózással megoldani”. Igy van, ahogyan a kiváló szónok mondotta. Helyeslésünk azonban csak erre az egy mondatra vonatkozik és csak annyiban, amennyiben igaz lenne az, hogy bárki is a „zsidózással” akarná elintézni a megoldandó falusi problémákat. Az eseményeket tárgyilagosan figyelő ember azonban világosan látja, hogy a dolog nem így áll. Hiszen Eckhardt Tibor is elismeri, hogy zsidókérdés van és hogy a kérdés megoldandó; ellenkező eset-

ben bizonyára a javaslat ellen szavazott volna nyíltan és férfiasan. Jól tudjuk, hogy a zsidókérdés körül azért folyt az az elkecsereedett vita, amely az ügyet „zsidózással” fajultatta, mert a zsidóság körömszakadtáig védte az aránytalanul nagy mértékben elfoglalt pozícióit. Egészen természetesen, hogy hamarosan és becsületesen megoldandó a földkérdés, a falusi nép gazdasági megszervezése, a hitelkérdés rendezése, a kulturális és egészségügyi igények kielégítése és ezer más feladat, de vajjon mindez lehetséges lett volna-e a zsidókérdés megoldása előtt? ...

Nyugodt lélekkel merjük megállapítani, hogy nem. Bizonyosságul

Az a két órahosszat tartó, hatalmas beszéd, amelyet Hitler vezér és kancellár április 28-án tartott, Európa kiforratlan sorsragédiájának egyik hatásos zárójelente volt, amely feltartóztatlanul rányomta bélyegét a dráma minden további jelenetére, sőt végső kifejlődésére is. Ebből a beszédből az egész világ megérezte, hogy az egyenes jellemű, álszenteskedést nem tűrő főhős nyilatkozott meg. Mégpedig olv határozottan, hogy szándéka és tervei fölönkét kétségben nem hagyott.

Az igazságot és a békét hirdette minden köztérfalazás nélkül a katekizmus kérdéseinek és feleleteinek egyszerű áttekinthetőségével.

A német nép vezére egyszerűen és világosan feltette a kérdéseket, s ugyanolyan egyszerűen és világosan válaszolt rájuk.

1. Kijelentette, hogy a német-angol flottaszövetség további fenntartásának alapjai megszüntek.
 2. Németország visszaköveteli gyarmatait. Ezt az ügyet azonban nem háborúval akarja elintézni, hanem békés tárgyalásokkal.
 3. Németország ajánlatot tett Lengyelországnak a danzigi és a korridor (német területen lengyel folyosó a tengerhez) kérdés rendezésére. Mivel azonban Lengyelország ezt az ajánlatot visszautasította és az angol-lengyel garanciaszerződés megkötésével megsértette az 1934. évi német-lengyel megneemtámadási szerződést, a német kormány ezt az utóbbit megszüntetnek tekintli.
 4. Németország a Roosevelt-üzenetben felsorolt valamennyi állam számára biztosítja, hogy nem támadja meg őket.
- Ezek a világosan körvonalazott pontok természetesen más és más hatást keltek az ellentétes érdeket és világfelfogást képviselő nagyhatalmak sajtójában és diplomáciai ténykedésében.
- Olaszország helyeselt és teljes mértékben alátámasztotta Hitler álláspontját.

Ez a felfogás érvényesült a magyar közvéleményben is.

A japán külügyminiszter pedig kijelentette, hogy a kommunista-ellenes egyezményt esetleg védőszövegévé kell átalakítani, ha a demokratikus hatalmak bekerítő politikájának ellen-

csak arra a nagy felhőrdülésre, rengeteg visszaélésre hivatkozunk, amelyekkel a zsidóság felelt azokra a kísérletekre, amelyek a falu gazdasági erejének szövetkezett révén való fokozására irányultak, vagy arra, hogy a közvetítő kereskedelem hatalmas profitját a gazdáknak mentse meg, a falvak népe mindezt látva, nyugodtan tekint a jövőbe; bizonyos abban, hogy a zsidókérdés megoldását most már — a legfőbb akadályt, a zsidóságot elhárítva — követi majd a földkérdés rendezése és a szociális rendszabályok egész sora. Ekkora talán Eckhardt Tibor is belátja majd, hogy zsidómentéssel nem lehetett volna ezen a téren előbbre jutni...

sulyozása ezt a lépést megkövetelné.

London és Páris legsürgősebb dolga viszont a szövetszövetség megkötése.

Anglia azt javasolja, hogy a szovjet erősítse meg a Lengyelországnak és Romániának adott angol-francia kezességét. És szavatolja Finnország, Észtország, Lettország és Litvánia biztonságát. Vonjon tehát biztonsági vonalat a Balti-tengertől a Fekete-tengerig.

Angol tudósítások szerint a brit

kormány hajlandó lenne megneemtámadási szavatosságot nyújtani Németországnak. A francia sajtó egy része is hangoztatja, hogy Hitler kancellár beszéde megkönnyebbülést okozott, mert megnövelte a tárgyalások után elérhető megoldások kútátsát.

Hazánkra nézve nem érdektelen, hogy egyes francia vélemények szerint

Romániának nincs joga arra, hogy elszalassza a Magyarországgal való megegyezés alkalmát.

Az olasz sajtó is szomszédaival való tisztességes kiegyezésre ösztönzi Romániát. Római hírek szerint Magyarország szabad átjárást kap az Adriai tenger felé. Gafencu román külügyminiszter Rómában Ciano gróffal tartott megbeszélést. A jugoszláv külügyminiszter viszont Berlinben Göring vezértábornaggyal tárgyalt.

Minden forrong és kialakulatlan.

A francia lapok az idegek háborújának nevezik a mai helyzetet.

Hindenburg híres mondását illesztik rá: Ez is az idők jele.

Hitler pedig két beszédet is tartott a németek május elseji nemzeti ünnepén, s többek közt ezt mondta:

— Én is fegyverkezem minden eszközzel, de én szeretem a békét és elég okom van, hogy a békét akarjam.

Vajjon méltányolják-e ezt a mondatot azok, akik ugyancsak hangoztatják? Talán ebben az egyben megegyeznek az aggó és szorongó világlázóvélemény örömeire.

A Kormányzó Ur a magyar ipar és kereskedelem seregszemléjén

Pénteken, április 28-án délelőtt nyitotta meg ünnepies keretek között vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország főméltósága Kormányzója az idei Budapesti Nemzetközi Vásárt.

A megnyitó ünnepségen a főméltóság Ur fogadtatására megjelentek a magyar köztel elköteletségükön kívül a diplomáciai testület tagjai is.

Az államfőt a kiállítás területén Szendy Károly, Budapest polgármestere fogadta, hódoló szavakkal méltatva a Kormányzó Ur bőles országglását, melynek következtében az Istenadta magyar határok egyrészen ismét magyar zászló leng. Megállapította, hogy az idei Vásár ismét nagyobb, dussabb, mint voltak az előző évek, ami a magyar élni akarás és tudás újabb bizonyosság.

A Kormányzó Ur ezután megadta az engedélyt a Vásár megnyitására, majd nagy érdeklődéssel tekintette meg a Vásár és kiállítás valóban dus és értékes anyagát, amelyet a visszatartott területek anyaga is gazdagított ebben az évben. Különösen nagy érdeklődésre tarthat számot ezidén az olasz-magyar barátságot is kifejező olasz pavilon, a Kükereskedelmi Hivatal remek anyaga, valamint az Idegenforgalmi Hivatalnak, különösen a belső vándorforgalom növelését célzó propaganda-kiállítása. A kiállítás megtekintése után a főméltóság Ur legteljesebb elismerését fejezte ki a látottak fölött.

A Vásár forgalma vasárnap, április 30-án, érte el csúcspontját, amikor a Budapestről és közvetlen környékéről özönlő több mint százezer látogató felül hét filléres vásárvonat huszon-

kilenc magyar város közönségét hozta a Vásárra.

Hogy a forgalom méreteiről fogalmat adjunk, megemlítiük a következőket: a Vásár élelmiszer-frantrján a kiállítók és a vendéglőuzemek összesen 1300 emberrel bonyolították le a közönség kiszolgálását. A Vásár postahivatalánál 178.000 levelezőlapot és levelet adtak fel, hogy megszerezzék a csak itt beszerezhető alkalmi bélyegzőt.

A kiállítók szempontjából legértékesebb sikert mindezek mellett az jelzi, hogy a Vásár a külföldi látogatók számára eddig tartja a legnagyobb eredményt, a belföldi utasok száma pedig mintegy 110 százalékkal nagyobb, mint tavaly.

* Szlezák László, Magyarország aranykoszorús harangörmesterének (Budapest, XIII., Petneházy-utca 78. szám. Telefon: 29-13-53) harangjai üdvözölték a Kormányzó Urat, amikor a Nemzetközi Vásárt megnyitották. Aranykoszorús mesterünk több haragot állított ki, még pedig a hernádnémeti r. kat. 506; a fityházai r. kat. 407 és 241; a bácsalmást r. kat. 247; a rákoscsabai evang. 124 és 63; a labattani r. kat. 130 és a fonyódi r. kat. 65 kg-os harangokat. Aranykoszorús mesterünknek sok a munkája, többek között most készíti a kiskanizsai ferencesek 1180; a kismarjai ref. 1000; az ősi ref. 400; győri Szent Imre herceg-uti r. kat. 400, 200 és 52; perenyei r. kat. 345; nagymarosi ref. 290; debreceni ref. 245; mezőladányi r. kat. 240 és 130; szigetmonostori ref. 240; budapest-pasaréti ref. 205; kecskeméti ref. 180; Oroztorony-brómhegyi r. kat. 105; rószkei r. kat. 80 kg-os harangokat.

Májusfa és hajnalnóta...

Van-e szebb hónap, mint a május? Bizonyára nincs. Legalább is a fiatal-ság ezt vallja. Hogyisne! Rigo fűtyöl már az ágon, kankalin nyit a mezőn és az erdők zenge ernyő alatt bimbózik a gyöngyvirág. És május harmatos hajnalán eddesszagu orgonavirág borul a garádra meg a tenyérvnyi ablakokra. Hát ez mind nagyon, szívzsongtón szép. Hanem: május első-jének enyhe szép éjjelén más szépség is kivirágzott. Jelesen a májusfa és a muzsikaszó, vagy másképpen hajnalnóta.

Májusfa... A leányalmok virágos csuda-csudálatos fája, melyet május első hajnalán tűztek a kis kapuducra a szerelmes legények. Hogyis csak? A legény nyírfa- vagy orgonafaágat szemel ki és amikor alszik a falu, lenyesi a gallyat és elindul vele. Jaj, ha a kis kapunál egy másik legény is fatüzhöz jár. Ebből nagy baj, vagy legalább is nagy szomorúság származhat. De ha minden jól megy — nincs másik ott, — hát kituzheti a virágos, vagy a felpántlikázott zold ágat a kapura. Aztán jön a muzsikaszó. Vagy cigánybanda, vagy a legénység maga alakít citerás-furulyás együttest és megállnak „egy kis ablak alatt”. Rá-kezdik:

*Árvacsalon nőtt az udvarunkba,
De szép kislány van a szomszédunkba,
A szememet rá se merem vetni,
Mert az anyja nem hagyja szeretni...*

Mert néha így is van. De hát ez csak olyan elgondolás ám. A fiatalok ezetiek egymást és előbb-utóbb egymás lesznek.

De úgy is van, hogy a gazdalmány nem akar a szegény legényre tekinteni. Ilyenkor aztán a legény elpanaszolhatja szive bánatát:

*Édesanyám szennyes üngöm, gatyám,
Kézasodnék, de nem jönnék hozzám,
Jaj, de kényes lányok laknak erre:
Rá sem néznek a szegény legényre...*

Hátha a gyönyörű májusfa, meg az a búbanatos muzsika megmozgatja, jóna muzsikálja a leány szívét. Mert ez is megeseit már sokszor és meg is fog esni, míg május lesz és míg fiatal-ság lesz. Most is úgy lesz alighanem, mert a kis ablak szárnya megnyílik és így dalol az az egy kis lány:

*Sarkon forgó barna kislány vagyok én,
Kinek csók kell, jöjjön ide, adok én,
Adtam is én egy legénynek százával,
Mit törődöm én a világ bajával.*

A legény hát nagy boldogan dalol vissza ékes citeraszó mellett:

*Alma a fa alatt, nyári piros alma,
Haragszik rám a szeretőm édesanyja,
Engem gyűlöl, engem tesz a vesz
a szóra:
Szeretem a lányt, nem tehetek róla.*

Igy már igen. Csodaszép, mesés, kimondhatatlan szép május reggelre virradtunk hát. Ugy bizony: gyöngyhátfényű már az ég és távolról kukorít a kakas. Hajnallik. Távolról dalolnak a legények is elmenőben: Hajnallik, hajnallik, de szépre hajnallik...

Varmak vidékek, ahol nem kapunként állítják a májuszfat, hanem a legények végigjárják a lányosházakat és kendőt kérnek. A kendőt aztán a falu közepére állított, nagy májuszfára kötik. A nagy májusfa körül van aztán gyöngyes vigalom. Hajnalig tartó májusbál. Májusbál után beszedik a kendőt a virágos fáról és

visszaadják a lányoknak. Visszaadják annak, aki visszafogadja, de a lányoknak is van ám szívük egy kicsinykét. Nem kéri vissza a kendőt, ha nekik úgy tetszik, hanem otthagyják a kedves, dali legénnyel — jegybe. Bizony. Ezután már csak azt a legényt vigyázzák, akinél a kendő maradt, mert a kendővel a szív is maradt. Ezután már azzal a legénnyel táncolnak és dolgoznak a lányok. Jön

a munkák ideje. És majd a rózsák nevenapja: Pünkösöd. Aztán az aratás és majd az aratóbál, a szüret és egyéb munka és vigasság. Már ezután csak ahhoz a legényhez huz a lány, aki neki májuszfat dugott kapu szemöldökére, vagy kendőt kért tőle.

Igy telik az esztendő munkában, örömben. Így telnek az idők, így öregednek meg a régi emberek, így nőnek fel a fiatalok. Így zeng az élet örök nagy ritmusa tovább...

SZÁMADÓ ERNŐ

„EROS”

szabadalmazott folytatásos működésű szőlő- és gyümölcsia-fermetező
Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Gyártja: **Villányi József**
„Aerosan” műszaki és vegyipari üzeme
Bpest, VIII., Rákóczi-tér 10
Telefon: 130-186.

AZ ARANYVONAT A FELVIDÉKEN

Április 29-én, szombaton reggel fél 6 órakor indult el a fővárosi Déli pályaudvarról a Felvidékre a Szent Jobbot vivő Aranyvonat, amelyet elkísért Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegsprímás, Meszlényi Zoltán segédpüspök és még sok más egyházi és világi előkelőség. A pályaudvaron a Szent Jobbot ünnepélyesen búcsúztatták.

Elindulása után a díszes szerelvény rövid időre megállt Kelenföldön, Albertfalván, Martonvásáron, Velencén és Dinnyésen, ezután befutott Szekesfehérvárra, ahol ünnepélyesen fogadták, majd folytatta útját a veszprémi belső pályaudvarra, Zirc és Pannonhalmára. A szent ereklye ezek és ezek hódoló felvonulása után az éjszakát a főmonostor székházában töltötte.

A Szent Jobbot vivő Aranyvonat másnap, április 30-án reggel indult el a pannonhalmi bencés főmonostorból Győr felé. Nyulfalva, Kismagyar és Győrszabadszegy népe az állomáson fogadta az ereklyét, amely

7 óra után néhány perccel érkezett meg a pompásan feldisztett győri pályaudvarra. Itt bensőséges ünnepség folyt le a Szent Jobb tiszteletére.

Országjáró útján Komáromnál érkezett el a Szent Jobb az egykori trianoni határhoz s tiszteletére a Duna mindkét partján fekvő város ünnepi díszet öltött. A déli pályaudvaron, a Duna jobb partján Alapy Gáspár polgármester mondott meghatározó üdvözlőbeszédet, ezután megindult a menet a katonasékkarral és díszszálladdal az élen a balparti Komáromba. Tízerek sorfalat között vitték a Szent Jobbot a Szent Andrástemplomba, amelynek bejáratánál Bartal István főispán fogadta a menetet. A templomban a hercegsprímás ünnepi misét pontifikált.

Tizenegy óra után tíz perccel indult tovább az Aranyvonat Érsekújvárra, ahol negyven község népe várta. A főterem mise volt, istentisztelet után pedig a hívek hódoló felvonulása következett az ereklye előtt. Bánkesziben a község szlovák jku la-

kosága fogadta a Szent Jobbot. Kossóc plébános előbb szlovák, majd magyar nyelven köszöntötte a nemzeti ereklyét. Nagyszerűben beláthatatlan tömeg szorongott az állomáson, ahol félórát tartózkodott az Aranyvonat, hogy aztán Léva felé robbogjon. Itt a Verbőczy-téren, majd a Kossuth-téren hódolt a tömeg a Szent Jobb előtt, amely késő este tért vissza Budapestre.

Az Aranyvonat Kárpátjára május 13-án, szombaton indul.

Uj csendőrhadnagyok avatása

Zászlódszibe öltözött vasárnap, április 30-án, délelőtt a budapesti, Bőszörményi-uti csendőrlakótelep, amelynek udvarán tizenegy órakor ünnepi külsőségek közt avatták hadnagyokká azokat a karpaszományos örmestereket, akiket a legfelsőbb hadur május 1-ével kinevezett.

Az avatáson megjelent Horváth Dezső, a belügyminisztérium karhatalmi osztályának vezetője, vitéz Sárvay Ferenc ezredes, a csendőrségi osztály vezetője és vitéz Báthly József alezredes, az osztály helyettes vezetője. Pontosan tizenegy órakor kürtös jelezté vitéz Falta László altábornagy, a csendőrség felügyelőjének érkezését, aki ellépett a díszszállója előtt.

Vitéz Torzsay Lénárd ezredes, a csendőrtiszti tanfolyamok parancsnoka, beszédet intézett a felavatandó hadnagyokhoz s többek között a következőket mondotta:

— Nincs messze az idő, amikor ismét megnyílnak előttünk a szegény-határok és újból boldog örömmel üdvözölhetjük testvéreinket, a sokat szenvedett ősi földeket. Nem lehet magyar fiataloságnak büszkébb és boldogabb rendeltetése, mint ez az új honfgyalás, nem lehet fiatal tiszt pályájának gyönyörűbb indulása, mint most a tiétek. Legyetek jó katonák és csendőrök nemcsak testben, hanem lélekben is. Legyetek első az áldozatban és utolsó a kényelemszeretben, legyen az alap, amelyen álltok, amelyre életeteket építitek, a hűség, becsület, vitézség és az erősek leg-szebb erénye: a lovagiaság.

A beszéd után az új hadnagyok letették a katonai és csendőrtiszti esküt, majd az évfolyam-első Szent-andrássy Elek hadnagy lépett ki a sorból, hogy búcsút vegyen társai nevében is az előjáróktól, aztán az új hadnagyok kardot rántottak és felszártak a fogadalom:

— A hazáért mindhalálig!

A csendőrök hősi emlékművére helyeztek még koszorút az új hadnagyok, majd a kivézenyelt díszszállója elvonult a csendőrség főfelügyelője és az új hadnagyok előtt.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

A SZENT JOBB ELINDUL

Elindult dicsőséges körútjára az Aranyvonat, hogy méltó keretben körülhordozza a visszacsatolt Felvidéken a Szent Jobbot, amellyel első szent királyunk hazája sorsát évezredek megalapozta s az elmulthatatlanság erejével ajándékozta meg nemzetét.

A szent ereklye fénye most ismét betölti a nagy hegyeket s a hajdani gyepűk tájait, ahol kevéssel előbb még idegen bitórlók parancsszava akarta elfojtani a magyar élet hitét, bizalmát és reményét, hogy mindaz ködbe vesszen, ami ősi multját jelentette.

Balga és elhibázott számítás volt. Önző emberi akaratok erőlködése a népek és nemzetek sorsának és hivatásának cserélgetésében. Mintha a Duna folyását akarná valaki visszafordítani. Vagy a Kárpátok gerincét elsimitani.

A magyart csak egyszer lehetett volna leszorítani a történelem szinpadáról: ha István király akarata megtorpan és karja legyengül. Akkor eltűnt volna nemzete is, mint előtte a hunok és avarok.

De nem így történt. A hit, amely a szent király szívét hevítette, felemelte nemzetét a tisztánlátás magasságába s az erő, amely szent jobbának intézkedéseiben nyilvánult meg, hozzákötötte a négy folyam és négy harmad halom vidékéhez minden itt élő faj megbecsülésével és magához emelésével.

Megdönthették-e ezt a rendeltetést a beözönlő tatárhordák s a félhold uralmát erőltető szultánok? Vagy a magyarok gyengítését célzó és erőltető osztrák uralkom? Eppen úgy nem, mint Trianon minden mesterkedése.

Ereje a hazát és nemzetet fenyegető veszélyek nagyságával növekszik. Az elesett magyart mindig a Szent Jobb emelte fel. De csak szívének hitén, lelkének megértésén és akaratának teljességén át.

Boruljatok le előtte, hogy ismét felmagasodhassatok. Magyar hitetekkel öveztek, hogy elnyerhessétek fényét. Oldozzátok fel magatokban a mult minden gyengeségét, hogy jövőtök erejét adhassa vissza.

Várjátok az Aranyvonatot. A Szent Jobbot hozza: a magyar élet teljesülésének örök varázsát és csillogó jelképét.

MEZES JÁNOS

Falu-Gazdaszövetség

A dévaványai kötőtanfolyam záró-ünnepélye

A *Falu-Gazdaszövetség Női Szakosztálya Dévaványán* kéthónapos gépi kötőtanfolyamot rendezett, amely szép kiállítással zárult április 30-án. A tanfolyamon résztvevő harminc növendék több mint ötven kötött ruhát, pullovert, kosztümöt készített és sok próbáságot, salát, sapkát. A tanfolyam anyagát a község háza dísztermében megrendezett kiállítás keretében mutatták be a növendékek *Dévaványa* közönségének, megérdemelt sikert aratva vele. A záróünnepélyen *Szabó Lajos* községi jegyző elismerő szavakkal méltatta a tanfolyam jelentőségét és valóban értékes eredményeit, majd a *Falu-Gazdaszövetség* képviselőiben megjelent *Kánya Terézia* szakosztályvezető megnyitotta a kiállítást. Befejezésül a tanfolyam egyik résztvevője mondott köszönetet a *Falu-Gazdaszövetségnek* és az iparügyi miniszteriumnak a tanfolyam megrendezéséért és *Végh Ilona* oktató-nőnek odaadó, lelkes munkájáért. A tíz legszorgalmasabb növendék jutalmul egy-egy kedves emléktárgyat kapott.

A védettség hatályát június végéig meghosszabbították

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) április 30-iki számában jelent meg a 1430—1939. M. E. számú rendelet, melynek értelmében a védett birtoknyilvántartásnak joghatálya, vagyis a védettség tekintetében fennálló jelenlegi helyzet f. évi június 30-áig változatlanul meghosszabbodik.

Szünőben van a száj- és körömfájás

A magyarországi száj- és körömfájás járvány terjedése mindjobban ellenyhult, úgy hogy az április 27-iki jelentés szerint az országban már csak 90 község fertőzött. Tekintettel a fertőzött községek kis számára, a földművelésügyi minisztérium állategészségügyi osztálya további tájékoztatást már nem is ad ki. Örömmel kell megállapítani, hogy állategészségügyi igazgatásunk megfelelő intézkedéseinek igen nagy része van abban, hogy a járvány kártevőseit — gyors terjedésének megakadályozásával — számottevően sikerült csökkenteni. Ezzel szemben a járvány általános európai helyzete egyáltalán nem mondható kedvezőnek.

Szövetkezeti ünnep Miskén és Sükösdön

Miske és Sükösd délpest megyei községekben már közel félve működik a mult év végén felépített szövetkezeti paprikamalom. Ezeknek ünnepélyes felavatása azonban csak most vasárnap, április 30-án került sorra. Az ünnepségre leutaztak Budapestről *Wünscher Frigyes* dr., a Hangya alelnök-vezérigazgatója, *Weber Lajos* dr. miniszteri tanácsos és vitéz *Antalfi Sándor* dr. miniszteri osztálytanácsos a földművelésügyi minisztérium képviselőiben és sokan mások a szövetkezeti vezetők sorából.

Miskén az ünneplő közönség szentmisét hallgatott, majd *Kujányi Péter* dr. kalocsai tb. kanonok, felszentelte a szövetkezeti zsárlót, amelyet a központ ajándékozott a kiválóan működő miskai Hangya-szövetkezetnek. A zászlóanyai tisztséget *Burányi István*é, a helybeli főjegyző felesége töltötte be. *Horváth Sándor* kántortanító, szövetkezeti ügyvezető ismertette részletesen a szövetkezet 20 éves történetét és a szövetkezeti paprikamalom megalakulásának körülményeit. Ezután *Wünscher Frigyes* dr. mutatott rá a Hangya alkotó munkájának jelentőségére. Az ünnepség után a megjelentek a szövetkezet szép boltját, majd a paprikamalom tekintették meg.

A délután folyamán *Sükösd* község impozáns paprikamalomát avatták fel ünnepélyes külsőségek között. A malom *Horváth Mihály* eszperes-plébános szentelte meg, majd ünnepi beszédet intézett a megjelentekhez.

Hol lesznek intervenciósi tinóvásárlások?

A Hangya kebelében működő *Állatértékesítő Hangya Szövetkezet* megkezdte az ugynevezett intervenciósi szarvasmarhavásárlásokat. Április 3-tól május hó 3-ig bezárólag a *Hangya* tizenkét községben eszközölt intervenciósi vásárlásokat.

Az *Állatértékesítő Hangya Szövetkezet* elsősorban azokon a vidékeken vásárol, ahol a kisgazdák fő kereseti forrása a tinónevelés, tudniillik itt kell számolni a legnagyobb kínálattal s ezzel kapcsolatos nagymérvű árúhanással, árszakadással. A *Hangya* egy-egy vásáron csak kisebb számú állatot vásárol és azt is csak akkor, ha a vásárlási kedv és az áralakulás lanya. A vásárlás mérvét tehát mindig a helyi viszonyokhoz szabja a *Hangya* Szövetkezet úgy, hogy az árszínvonal leszakadását megakadályozza. A *Hangya* megállapítása szerint teljesen elég

megbízottjainak személyes megjelenése egy-egy vásáron ahhoz, hogy a vételkedv fokozódjék és az árak emelkedjenek.

Az egészen sovány minőségű, tehát konzervgyártásra alkalmas marhák intervenciósi vásárlása egyelőre a *Hangya* részéről szünetel, mert aránylag nagyobb az árlemorzsolódás a beállítani való tinóknál.

Ertesülésünk szerint a *Hangya* vásárlási programja a következő: május 5-én *Marcali*; május 9-én *Sásd*; május 15-én *Veszprémmarvány*; május 20-án *Szeghalom*; május 22-én *Kunszentmárton*; május 28-án *Karcag*, *Fehérgyarmat*; május 31-én *Gyoma*.

A *Magyar Mezőgazdák Szövetkezete* (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.) május 8-án *Bicskén*, május 11-én *Devecserben*, május 15-én *Veszprémmarványban* fog vásárolni intervenciósi tinókat.

Az árkormánybiztosság egy esztendő alatt a fogyasztók 50-55 millió pengőjét takarította meg

Dr. Laky Dezső műegyetemi tanár, az *Ellenőrző Országos Bizottság Kormánybiztosa* legutóbb részletesen tájékoztatta a sajtót az árkormánybiztosság egyesületi munkásságának eredményéről.

Az árkormánybiztos beszámolójában ismertette az intézmény jelentőségét és azokat a körülményeket, amelyek annak felállítását szükségessé tették, majd megállapította, hogy

az árkormánybiztosság megdöntötte azt a hitet, mintha a kartellárhoz nem lehetne hozzányúlni.

Foglalkozott ezután az utóbbi hónapok eseményeivel, amelyek megnehezítették és különösen fontossá tették az árkormánybiztosság munkáját, majd rámutatott arra, hogy egy nemrég kiadott kormányrendelet újra szabályozta az árkormánybiztos munkásságának rendjét és azt teljesen a közigazgatás szervezetebe építette bele. Ezenkívül feljogosította az árkormánybiztos minimális árak, minimális szolgáltatási vagy ipari munkadíjak megállapítására is.

A fontosabb ármérséklések ismertetése során rámutatott arra, hogy az árkormánybiztosság működésének hatása volt a cukor

árának 20 százalékos csökkentése, aminek terhét az államkincstár mellett jelentős részben a cukorgyárak vállalták, de amelyből a répatermelő gazdák is kivették részüket. Ugyancsak a mezőgazdaság érdekeit szolgálta a *mezőgazdasági vascszközök*, a molnár és kömegymunkáló eszközök árának 20 százalékos csökkentése. A *petróleum ára* az elmúlt év alatt egyhathatodával csökkent; tíz százalékkal lett olcsóbb a *rézgálic*; de olcsóbbak lettek az *állati szőrumok* is. Leszállították és két esztendőre rögzítették a *szuperfoszfát árát*; nyolc százalékkal csökkentették a *kérlépkörpenyek és tömlők árát*; nyolc-tizenöt százalékkal sikerült lecsorítani a *készbőrárakat*, illetve a nyersbőr-árak emelkedésekor sikerült megakadályozni a készárak árának emelését. Ugyancsak megakadályozta az árkormánybiztosság a *vidéki téglák* felemelését is.

Ismertette ezután az árkormánybiztos a *falusi ruházati cikkek*ről, amely a szövetek árát csaknem egyharmadával, a többi textiláraké mintegy husz százalékkal mérsékli.

Rámutatott végül arra, hogy az árkormánybiztosság munkásságának eredményeképpen

a magyar fogyasztóközönség körülbelül évi 50—55 millió pengő könnyebbitéshez jutott; ennyivel kell kevesebbet fizetnie azokért a cikkekért, amelyeket az előző év tapasztalatai szerint megvásárolt.

Az árkormánybiztosság jövő munkatervének ismertetése kapcsán bejelentette az árkormánybiztos, hogy a *tűzfűrészek* felülvizsgálása, a *szénkérdés* tanulmányozása, a *vasdrák* ellenőrzése, a *börgyárak számvetésének* vizsgálata, a *gyógyszergyártás* termelési költségeinek ellenőrzése, a *patut-, len- és gyapjúfonalak* árszabályozása, a *hus- és tejfűtés* rendszere képezik a nagyjelentőségű intézmény legközelebbi munkaprogramját.

GAZDANAP KISKÖRÖSÖN

A *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* *Máriássy Mihály* országgyűlési képviselő elnöklésével nagyszabású gazdaggyűlést tartott *Kiskörösön*. *Safányi* Endre járási főszojgabíró üdvözlő szavai után *Szabó Lajos* kamarai igazgató a homoktalajok feljavítására és a versenytermelésre indított mozgalom szükségességéről beszélt, majd *Máriássy Mihály* elnök a takarmányfélék fokozott termesztésére és a józsgáttartás nemzetgazdasági jelentőségére hívta fel a gazdák figyelmét. *Gesztyey Nagy László* kamarai igazgató az olesó termelés és a jó értékesítés lehetőségeire mutatott rá. Az előadásokhoz a földművelésügyi minisztérium részéről *Kristály Aladár* dr., a vármegye részéről *Kapossy István* dr., a gazdasáradalom részéről pedig *B. Horváth György* keceli kiszáda és *Dékány László* birtokos szóltak hozzá. Ezután a versenytermelésben kitűnt gazdákat jutalmazták meg. 60—60 pengő díjat és elismerő oklevelet kapott 6 keceli, 5 császáröltési, 4 páhi, 2 bocsai és 2 prónafalvi kiszáda. Nevükben *Ritter József* pocsai községi bíró köszönte meg a kitüntetését.

A süvegucukor új ára

A hivatalos lap április 29-iki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a süvegucukor belföldi árának megállapításáról.

A rendelet a süvegucukor belföldi árát a következőképpen állapítja meg:

I. Budapestre:

5 vagy 10 kg-os süveg *gyári ára* vagontételen minden állomáson: P 105. *Nagykereskedői ára* viszonteladók részére: 50—100 q-ig: P 106.25. Ötven q alatt eredeti csomagolásban: P 106.50. Ötven q alatt, nem eredeti csomagolásban: P 107.50. *Fogyasztói ár* P 111.

II. Vidékre:

5 vagy 10 kg-os süveg *gyári ára* vagontételen minden állomáson: P 105. *Nagykereskedői ára* viszonteladók részére: 50—100 q-ig: P 106. Ötven q alatt eredeti csomagolásban: P 107. Ötven q alatt nem eredeti csomagolásban: P 108. *Fogyasztói ár* P 113.

A *vagyonváltás* májusi ára. A pénzügyminiszter a *vagyonváltásról* szóló törvény értelmében a *mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása* fejében fizetendő buza árat — a törvényben adott felhatalmazás alapján a földművelésügyi miniszter arral egyetértéssel 1939 május hónapra szóló érvényvel *mármájusi*ként *husz pengőben* állapította meg.

Minden gazda használjon korszerű csávázószerit ilyen az

ABAVIT

higanyos por- és nedvescsávázó szer!

Kartellen kívül, mérsékelt áron szállítja Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Bpset, V., Alkotmány-u. 26. Tel.: 111-236, 127-386. Kirendeltségei: Debrecen, Győr, Lepsény, Szolnok, Szombathely, Nyíregyháza.

TUDNIVALÓK A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZÁMÁRA

A munkás-szerződtekések befejezéshez közelednek

Az 1939. évben Németországba menő munkások nagyrésze már le van szerződtezve és kiutazásuk most van folyamatban.

Ahol a szerződtekések még hátra vannak, ott is a kijelölések már régen megtörténtek, s ezért a munkások érdekeiben közöljük, hogy teljesen hiábavaló arra számítani, hogy ki nem jelölt munkás is kijuthat külföldre és ezért az itthon kínáló munkaalalmat elszalasztja. Az erre számító rosszul fognak járni. Hasonlóképpen mindenkit óva intünk attól, hogy magának felesleges kiadásokat okozzon.

Budapestre jöjjen és ott a földmivélsügyi minisztérium munkáskísérelje meg valamely

munkásszállítmányba való felvételét.

Már többször hangsúlyoztuk, hogy a földmivélsügyi minisztérium az egyes vármegyékbeli szerződtekendő munkások létszámát már megállapította és ennek megfelelően a kijelöléseket a vármegyei hatóságok intézik, ami természetesen is, mert ott ismerik a legjobban — így például a községi előjáróságok — a szerződtekésre kijelölt munkások életkörülményeit. Öszrinten sajnáljuk a nagy költséggel Budapestre utazó munkásokat, akik szerkesztőségünket is felkeresik, elpanaszolva, hogy vasuti költségük a visszatúzásra nincsen és így gyakran előfordul, hogy a hosszú utat hazáig gyalog kénytelenek megtenni.

Hol folynak jelenleg a munkás-szerződtekések?

Csongrád vármegyében e héten nyerneik befejezést a szerződtekések és azután megkezdődik a báharmegyeiek felvétele. Hajdu vármegyében is befejezték már a szerződtekéseket és a jövő héten sorra kerül Szabolcs és Szatmár vármegye. Zala és Vas vármegyéből már csak néhány csoport szerződtekése van hátra. Ezután ke-

rülnek majd sorra — május második felében — a kisebb létszámú vármegyék.

Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyéből ebben az évben mennek ki először munkások Németországba; ott a szerződtekés ugyancsak a jövő héten indul meg.

Munkásvonatok indulása

Április 26-án Mezőkövesdről és április 27-én Békéscsabáról indult egy

nagyobb létszámú különvonat. Május 3-án Hatvanból és május

4-én Mezőkövesdről indult két különvonat.

Mezőkövesdről borsodmegyei munkások, Hatvanból Heves- és Nógrád megyéből, Békéscsabáról pedig Békés és Csanád vármegyei munkások utaztak.

A legközelebbi jövőben Debrecenből, Szentestől, Mezőkövesdről és Mátészalkáról indulnak munkásvonatok.

ÜZENETEK

Kabos György és társai, Rappenhagen: Semmi körülmények között ne próbáljanak postán hazaküldeni, csak bank útján. A leghelyesebb és legegyszerűbb eljárás az, ha szigorúan tartják magukat a közleményben foglalt előírásokhoz. — Mészáros István, Kétegyháza: Pénzreklamálás ügyében hozzánk intézett megkeresését illetékes helyre juttattuk. — V. Cserepes Irén, Kispalád: Tudomásunk szerint a közeli napokban lesznek abban a vármegyében a szerződtekések. Hogy abban a községben szerződtekettek-e, vagy sem, nem tudjuk. Amennyiben a községben is szerződtekettek a németek, úgy a községi előjáróságot a gazdasági felügyelőség értesíti. Csakis azok a magyar mezőgazdasági munkások mehetnek ki, akiket a németek szerződtekettek. — Makray János, Bakonyzentlászó: Csakis akkor mehet ki Németországba, ha a német kiküldöttek szerződtekettek. Érdeklődjék a községi előjáróságon.

Tangóharmonika 40 pengőtől

MARNITZ
TANGÓHARMONIKA SZAKVETEL
VIII, József-körút 37.

Rádió, gramofon és az összes Hangszerek legelőcsöbbszerezési forrása.
Képes árjegyzék ingyen!

A rendelet ezután részletesen felsorolja, hogy milyen okmányokkal kell a nősülési engedély iránt benyújtott kérvényeket felszerelni s hogy a katonai parancsnokságok e kérelmeket milyen szempontok szerint kötelesek elbírálni.

A mezőgazdasági munkásokért

vérzik látszólag azoknak a szive, akik — jobbról is, balról is — siránkoznak azon, hogy magyar mezőgazdasági munkások mennek ki Németországba. Az egyik munkáshiánytól fél, a másik meg azon siránkozik, hogy a derék magyaroknak idegenben kell keservesen dolgozniuk, ahelyett, hogy itthon foglalkoztatnák őket. Mondanunk sem kell, hogy egyik sem beszél öszrinten. Mert a hivatalos tényezők által megállapított adatok szerint igenis mezőgazdasági munkanélküliség van és különösen lehetetlenség valamennyi mezőgazdasági munkást egész éven át rendszeresen foglalkoztatni. Magunk is azt valljuk, hogy ez sajnálatos dolog és hogy mindenféle szempontból kívánatos lenne, ha minden dolgozni akaró magyar ember itthon kereshetné meg a kenyerét, sőt maguk az érdekelt munkások is egybehangozón jelentik ki, hogy szivesebben dolgoznának itthon, akár harmadannyi bérért, ha a szokásos 30—90 napi elfoglaltság helyett éppugy nyolc-kilenc hónapig dolgozhatnának itthon, mint odakint. Hiszünk, hogy ennek az ideje is el fog következnie, addig is azonban mi is, az érdekelt munkások is csak hálával gondolunk a magyar kormányra, amely ha rajta kívül álló okok miatt itthon nem tudja a mindennapi munkaalalmat biztosítani minden munkáskész számára, elősegíti számukra a külföldrejutást. Merjük állítani, hogy azok is hálával tartoznak ezért az akcióért, akik most tiltakoznak ellene, mert rájuk sem közömbös, hogy a tél folyamán kelle-e a kenyértelen családok tizezeinek elkeseredésével számolni...

A besorozott, de még be nem vonult újonc csak katonai engedéllyel nősülhet

Kivételt képez: a póttartalékos

A honvédelemről szóló 1939. évi II. tc. 33. §-a felhatalmazza a honvédelmi minisztert arra, hogy a hadköteleseknek házasságkötését az állításköteles korba lépésük előtt, valamint az állításkötelesség tartama alatt nősülési engedéllyel kösse. A honvédelmi miniszter 13.700. számú április hó 7-iki rendelete kimondja, hogy a miniszter egyelőre nem kíván élni ezzel a felhatalmazással, tehát

adja meg, amelynél az érdekelt besorozott (felavatott) egyén nyilvántartásban áll.

Minthogy pedig különös fontosságú katonai érdek fűződik ahhoz, hogy a rendes tényleges szolgálatra bevonuló legénység lehetőség szerint minden a polgári életből származó különösebb lekööttség, illetve gondterheltség nélkül teljesíthesse katonai szolgálatát, a honvédelmi miniszter

rendelete kimondja, hogy a besorozott, de még be nem vonult újoncok részére nősülési engedély általában csak akkor adható, ha megállapítható, hogy a tervezett házasságkötés komolyan megalapozottnak mutatkozik és a jövőben család részére a családfe rendes tényleges katonai szolgálata tartamára az ő kereső tevékenysége nélkül is biztosítva van a nélkülözéstől mentes megélhetés.

A nősülési engedéllyel nősülő ugyanis tényleges katonai szolgálatainak tartama alatt felesége, valamint születendő gyermekei után családi segélyt nem kaphat.

KÖBE KELLENE VÉSNI...

„Ha vannak is álmunk, nem álmokban, hanem a valóságban élők és azt komoly, mindennapi munkával szolgálók vagyunk. A mindennapi munka, mindenkinek a munkája a maga helyén az, ami igazi biztosítékát szolgálja a jövőnek. Mert ma emult az álmok és elmult a beszélés ideje. Ma dolgozni kell.”

Részlet Teletki Pál gróf miniszterelnöknek abból a beszédéből, amelyet Romából való hazatérése alkalmából mondott.

Ellenben a honvédelmi törvény 57. §-a a besorozott, de még be nem vonult újoncnak házasságkötését (mozgósítás vagy háború esetét kivéve) katonai hatóságai nősülési engedéllyel köti és ennek az engedéllynek a megadását az illetékes katonai parancsnokság hatáskörébe sorolja. Kivételt képeznek a póttartalékosok, akik első katonai kiképzésre való bevonulásuk előtt nem szorúlnak katonai nősülési engedéllyre. Akit tehát besorozása alkalmával vagy utóbb póttartalékba helyeztek, az katonai hatóságai engedéllyel nélkül nősülhet első katonai kiképzésre való bevonulásáig.

A besorozott, de még be nem vonult újoncok részére szükséges nősülési engedélyt az a vármegyei, illetve törvényhatósági városi katonai parancsnokság

KIS VASÁRNAP

A KOVÁCSNAL

Kipp-kopp, kipp-kopp,
Csitt-csitt, csitt-csitt!!!
A kalapács
Pöröl itt csak.
A fújtató szuszog nagyot,
Sír az álló: fáradt nagyok.
Mogy a munka hajnal óta.
Kipp-kopp, kipp-kopp,
Szél a náca.

Ujra kipp-kopp,
Ujra csitt-csitt,
A kalapács
Pöröl itt csak.
Szikrázik a tüzes patkó,
Ahogy ráút ügyes Palkó.
Most hajlítja, most lapítja,
Tudja, mi a csínja-bínja.
Ha a formát megtalálja,
S:lik a vas a patákra,
Vasfogóval nyakom fogja,
Áztán meg a viábe dobja,
Jól lehüti, majd kiveszi,
Ló lábára jól ráveri.

Szalad is már a két sárna.
Ott is lesznek nemsokára,
A monori nagy úsárba!

MÓRA LÁSZLÓ

A nagy beteg

Irta: Móra László

Faragó Palkó olyan diákgyerek volt, aki többet szeretett játszani, mint tanulni. Ugy okoskodott, hogy legjobb azokat a mérlegdrága könyveket minél ritkábban nyitogatni, lapozgatni, hogy meg ne kopjanak, el ne rongálódnának.

Egyik szép napon is tovább tartott a réten a labdázás, mint ahogy illett volna. Bizony a természetrajzi leckére már nem került a sor. Csak annyit tudott lefekvéskor, hogy a teknősbékről kellett volna valamit tanulni. De már hogy melyik asztalnál csinálta ez a furcsa állat a teknőjét, azt nem tudta.

Faragó Palkó másnap reggel nem mert elmenni az iskolába. Betegnek jelentette ki magát. Savanyú, szánni való ábrázatot vágott s azt nyugodtsággal nagybátyjának, akinél a tanulási időben lakott, hogy rettenetesen fáj a gyomra. Valami göröcsféle ki-nozza és szédül. Még a reggeli kávéját se fogyasztotta el. Hozzá se nyúlt, hogy lassák, hogy mennyire beteg. (Pedig én mondom, hogy kutyabaja se volt, csak nem tudta a teknősbéka.)

A nagybácsi is, a nagynéni is ijedten csapták össze kezüket. Mi lesz, ha Palkó komolyan beteg lesz? Most éppen anyyi a járványos beteg a városban!

Palkó pedig, ha éhes gyomorral is, boldogan állapította meg, hogy a tettése s így a felelés alól való megmenekvése is pompásan sikerült. S amint akinek semmi egyéb dolga nincs, terveket szőtt a jövő heti nagymulatságra, a majálásra, a torna-versenyre. Hogy nyeri meg az első díjat a versenyfutásból! Pedig az első díj nem kisebb valami, mint egy ezüstóra... Milyen jó lesz...

Az aggródó bácsi éppen orvosért akart küldeni, mikor betoppant hozzájuk a szomszédban lakó borbélymester, hogy elmondja a szokásos jóreggelt kívánását.

Mikor megtudta, mi nagy baj esett a háznál, ránézett Palkóra s mihamar megvált a véleménye:

— Sohse küldjön orvosért, kedves szomszéd uram! Hiszen az ilyen kis-csinveszfajta gyomor bajon én is tudok segíteni.

Azonnal hozzá is látott az orvosi

mesterséghez. Egy poharat vett a kezébe, teleöntötte friss vízzel. Nagy fontolgatások közepette letette Palkó ágya mellé egy székre. Áztán kifordult a konyhába s egy-két pillanat múlva máris visszatért. Hatalmas parazsat hozott a csipetővas két ága közé szorítva s tüneményes gyorsasággal dobta bele a pohár vízbe.

A víz sistergett, füstölt, prűskölt. Palkó arca pedig ijedőre változott ennek a boszorkánycselekedetnek a láttára. De hát még akkor hogy kült, zöldült, mikor megtudta, hogy neki most ezt a parazsat vizet egy szusszantásra meg kell inni. Aki beteg, annak szüksége van orvosságra. Mit volt mit tenni: parancs szerint kihörpintette egy cseppig. Csak a parazs megfeketedett üszke maradt

a pohár fenekén. Össze is rázkódott ettől a furcsa orvosságtól alaposan. Sehogyse esett jól éhgyomorral. De annyira nem, hogy dében már csakugyan lázas lett, este meg kilelte a hideg. Olyan komoly beteg lett Faragó Palkó, hogy heteken át nyomta az ágyát.

Fejtörő:

1. Se keze, se lába, mégis mindig fut, pedig az ágyában marad. Mi az?
 2. Melyik fának van szoknyája?
 3. Mi megy át a Dunán árnyék nélkül?
- Köfőnök: S. A. hang.)*
(Megfejtés: 1. Folyóvíz. 2. A

A FALUSI OTTHON

ROVATVEZETŐ: KÁNYA TEREZIA

Fizető vendéglátás

II.

A fizető vendéglátás sikerének fontos kelleke, hogy a nyaralónak megfelelő lakást és jó ellátást tudjunk nyújtani. A városi ember az üdülésben nem a fényűzést keresi; legyszerűsített életmódot akar folytatni, egész napját a szabadban akarja tölteni, ez azonban nem jelenti azt, hogy a falusi lakása kényelmetlen legyen és a legszükségesebbeket is nélkülöznie kelljen.

A kiadott szoba legyen fehérre meszelt, világos és tiszta és a legszükségesebb butorakokkal felszerelve: ágy, asztal, székek, mosdó, szekrény, keretev. Ágynak legjobb és legizélősebb a jó ruganyos, matrác, vasból készült fekvőhely, alul ágyműtárral. Nappalra ezt mosható magyar szőttessel takarhatjuk le és kész a heverő. Az ágy mellett legyen asztalka, rajta lámpa, tálcán poharak és korsóban friss víz, egy kisebb tálcán írószerek, tinta, tollszár, itatók. A fehéreműtárra valamely fiókos szekrényről, a ruhák részére pedig akasztós ruhaszekrényről gondoskodjunk egy felső polccal a kalapoknak és egyéb apróságoknak, hogy a vendég mindent rendben elhelyezhessen, ne kelljen kofferban, vagy ajtóra akasztva tartania holmijait. Ha beépített, vizesmosó mosdó nincs, állítsunk meg vasmosdót, zománczott mosdótállal és melléje két jókora korsót, egyet a hideg-, másikat a melegvíz számára. A mosdó fölé helyezzünk polcot a fogkefe, hajkefe, pohár részére, oldalára pedig a törülközőket tegyük. A szoba berendezését kiegészíti egy nagy fiókos asztal, néhány szék és fali tükör; a földre háziszőtt rongyszőnyeget tehetünk, a székekre egy-egy mosható párnát, a falra pedig néhány magyaros, egyszerű díszlámpát, festett tányért, koscsógot. Porfogó fényképekkel, limlomokkal, művirágokkal ne rakjuk tele a szobát, ellenben gondoskodjunk arról, hogy friss virág legyen mindig benne. Ágyneműnek személyenként egy nagy és egy kisebb párnát adjunk és paplant, vagy tiszta pokrócot, mosható és rágombolható huzattal, amelyet tiznaponként cserélünk. Az ágyneműt mindennap szellőztessük és a szobát rendszeren takarítsuk ki, amikor fürödni vagy sétálni mennek a vendégek. Reggelenként tartsunk készletben melegvizet a mosdáshoz.

A kiadásra szánt szobát telen át és

tavasszal is szellőztessük állandóan, nehogy nyirkos, dohoszagú legyen és az ablakokra két oldalt virágos kretónból vagy grenadinból készült függőnyt tegyünk, hogy a világosságot, napot ne fogja el. Emellett a vászonröll se hiányozzék, ha a vendég délután vagy este be akarja sötétíteni a szobát. Ügyeljünk arra, hogy a szobában semmiféle rovar és élősdie ne ússzon tanyát, állandó takarítással tartsuk távol a legyeket, molyt, pókot.

A kiadásra szánt szobát és a benne levő butorokat a háziak saját céljakra ne használják. Nem kellemes dolog, ha két szekrény közül az egyiket magának tartja meg a háznépe és telerakja molyvédő szerekkel átitatott ruhákkal, vagy edényeket s egyéb szükségleti cikkeket tart benne s esetleg éppen akkor ront be valamit a szobába, amikor a vendég eltözi, vagy pihenni akar. Mindenképpen azon kell igyekeznünk, hogy a vendég szobájában teljesen otthonosan érezze magát s minden használati tárgyat teljesen a magáénak tudjon nyaralása alatt.

Május 14:

„Anyák napja”

A legközelebbi, a többi ünnepektől eltérő és főlemelő ünnep, az „Anyák Napja”. Célja az önfeláldozó szeretetben pótolhatatlan Édesanyát tisztelni.

A történelem sokat ír a férfiak hőstetteiről, de nem emlékezik meg az Édesanyáéról, aki neveli a hőseket. Az Édesanyák cselekedetük szolgálat példaadással és válik döntő tényezővé a férfiak és rajtuk keresztül nemzetünk életére.

Az Édesanya hősiessége, honleányi áldozatkészsége volt mindenkor a nemzetek életfórrása, erőfórrása és hazaszeretetének alapja. Gondoljunk csak a visszacsatolt Magyarországra! Nem az Édesanya hazánk iránti hő szeretetét ápolta-e mindig óvéiben a reményt egy boldogabb jövőre?

Most tehát, amikor az Édesanya példája, cselekedete, tanúbizonysága az áldozatos honleányi szeretetnek, hatványozott mértékben válik időszérűvé az „Anyák Napja”-t nemcsak a család, de nemzetünk szemszögéből nézve is megünnepelni.

URÁNIAZÖLD

tisztá kalciumarzenit

Uránia - mészarzen

tisztá kalciumarzenit

Mezőgazdaságban, szőlőben és gyümölcsösben minden rágórovarkártevő elleni védekezésnél kitünően bevált

permetezőszerek

Ismertetővel és felvilágosítással szolgál:

BIERMANN PÁL

Budapest, V., Légrady Károly-utca 9.

Arany szabályok

Nagyon sok falusi házban vannak keményfából készült, régi butorok. Sok esetben azt tapasztaljuk, hogy az ilyen butorokban a szu pusztít és néhány év alatt tönkre teszi azokat. Megfelelő kezeléssel azonban meg lehet a bajt szüntetni! A leg-helyesebb a régi tölgybutort a következő módon kezelésben részesíteni: benzinnel, vagy terpentinnel alaposan lemossuk. Ezáltal a fában élősködő kártevőket is pusztítunk. Miután a fa megszáradt, viasszal bekenjük és egy ruhával addig dörzsöljük, amíg kifényesedik. Abban az esetben, ha a butornak nem természetes színe volt, hanem valamilyen színűre be volt pácolva, mielőtt viasszal bekenjük, megfelelő színű butorpáccal huzzuk be. Csak teljes megszáradás után szabad a viaszolást elvégezni.

Magyar konyha

Karfiollevés. Két szép karfiolt sóz vízben megfőzünk. Néhány megtisztított és jól kiáztatott gombát apróra vágott pereszelyemzöldjével vajban megpárolunk, kanál liszttel meghintjük, majd tovább pároljuk és húslével feleresztjük. Tálalás előtt a levesestábla teszünk két-három tojássárgát, két-három kanál tejfölt, a levest ráöntjük, elkavarjuk és a megfőtt karfiollal együtt adjuk asztalra.

Csirkepörkölt tarhonyával. A csirkét izekre vágjuk, majd vöröshagymát zsirban megpirítunk, teszünk bele egy kanál rozsapárikát, beadjuk a csirkét, megszózzuk, elkeverjük és néha-néha egy kis vizet adva alája, pörkölni hagyjuk. Ha a csirke egészen megpuhult, zsirjára porkoljuk. Ekkor egy kanál zsirban negyedik kilogram tarhonyát megporkolunk és forró vizet öntünk rá, hogy ellepje; hagyjuk elfőni, megszózzuk és a csirkével együtt tálaljuk be.

Lekváros barátfüle. Fél kilogram lisztből, két tojással gyurt tésztát készítenk és olyan vékonyra kinyújtjuk, hogy átláthassunk rajta. A tésztát egyik felét telerakjuk kávéskanálnyi szilvalekvárossal, a másik felét ráborítjuk, lenyomjuk és csőregemetővel körülvágjuk. Ha megfőtt, zsirban zselyemorzást pirítunk, beletesszük a főtt barátfület és tálaljuk cukorral hintjük meg a tetejét.

MINDEN UJ

ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti

Május

7 VASÁRNAP

Cantate, Napol.

8 HÉTFŐ

Mihály f. megj., Gizella

9 KEDD

Nez. Gergely

10 SZERDA

Antonin, Armin

11 CSÜTÖRTÖK

Hier. Ferenc, Mamerc

12 PÉNTEK

Fongrac

13 SZOMBAT

B. Róbert, Szervác

A nappal tartama május 13-án: 15 óra, a hét folyamán 21 perccel nő. — A hold fénycváltása: Utolsó negyed május 11-én.

A Kormányzó Ur avatta fel a virágkiállítási csarnokot

A városi getti állandó virágkiállítási csarnokot, amelyet az országos kertészeti egyesület a főváros támogatásával létesített, május elsőjén ünnepélyes keretek között avatta fel a Kormányzó Ur, akinek tiszteletére a rendezőség előkelő közönséget hívott meg. Az áramló pontban 11 órakor érkezett meg a kiállítási területre a főmértőség asszony kíséretében. A kiállítási csarnok bejáratánál Szczenyi Károly gróf, a kertészeti egyesület elnöke üdvözölte a kormányzó párt. Ezután a magasrangú vendégek megtekintették a kiállítási csarnokot. Hosszasan időzött a főmértőség pár és kísérete az ugynevezett virágparknál. Háromnegyed óra hosszat időzött a kormányzó pár a kiállítási területen és távozása a legnagyobb meglepetéssel bucsuzott el a kiállítási rendezőségétől. A kiállítás május 8-ig marad nyitva.

Orosházán leleplezték a Kormányzó Ur mellképét. Orosházáról jelentik: Horthy Miklós Kormányzó Ur életnagyságu mellképét, melyet Maronyi József festőművész, a község szülője készített, április 28-án, pénteken leleplezték a község háza tanácstermében. Dr. Bulla Sándor községi főjegyző méltatta a Kormányzó érdemét. Az ünnepélyen a község vezetőin kívül a község is igen nagy számban megjelent.

Felőrás harangozás a katolikus nagygyűlés előtti napon. Zichy Gyula gróf kalocsa érsek, Hanauer A. István váci megyéspüspök és Grösz József püspök, a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója elrendelték, hogy a katolikus nagygyűlés megnyitását megelőző napon, május 17-én az esti harangozás előtt egyházmegyéjük valamennyi templomában felőrás harangozást tartsanak, hogy ez a harangozás buzdítsa az otthonmaradtakat a nagygyűlés résztvevőivel lélekben való egyesülésre.

755 kilométer egy óra alatt repülőgép. Az ME 109. R. jelzésű Messerschmidt vadászrepülőgép Wendel pilóta vezetésével 755.11 kilométeres sebességgel új gyorsasági világrekordot állított fel a berlini repülőtéren. Az eddigi világrekordot csak néhány héttel ezelőtt állította fel az egyik Heinkel-rendszerű repülőgép 746.66 kilométer sebességgel. Wendel, a repülőgép vezetője, 24 éves fiatal ember. Göring vezértábornagy repülőkapitánnyá nevezte ki.

Körösmező Budapest testvérközsége lesz. A testvérközség-mozgalomba most Budapest székesfőváros is bekapcsolódott. Szendy Károly polgármester a közeli napokban a kárpátjai Husztra és Körösmezőre utazik, hogy Budapest székesfőváros testvérközségi kapcsolatát helyszíni tapasztalatok birtokában építse ki. — A gyöngyösi mozgalom szépen halad; a nagyobb városok sorra választanak maguknak testvérül egy-egy felvidéki falut. Így Szeged város is elhatározta, hogy testvérközségévé fogadja Rahót, a Kárpátok úde erdei városát. Hasonló lelkesedéssel csatlakozott a mozgalomhoz Újpest városa is. A város vezetői értekezletet tartottak, amelyen egyhangúlag elhatározták, hogy Füleket testvérvárosá fogadják.

Spanyol vízelek emléktáblája. Budavára visszafoglalásában 1686-ban háromszáz spanyol vitéz is részt vett. A magyarok kegyeleme márványtáblával örökítette meg a kiváló spanyolok emlékét. Az emléktábla beszentelése díszes ünnepség keretében most folyt le. Az ünnepségen jelen volt XII. Pius pápa képviselője Angelo Rotta pápai nuncius és Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár. Az ünnepi szentmisét Hász István püspök celebrálta. A budavári helyorségi templom belső falán lévő emléktáblát a spanyol vörös-arany-vörös nemzeti lobogó és magyar nemzeti színű szalagok díszítették. Hász István püspök az emléktábla beszentelésekor néhány szóval rámutatott a spanyol és magyar nép mélységes lelki kapcsolataira.

Filléres gyorsvonatok. Az államvasutak igazgatóságára közli, hogy május 7-én az alábbi filléres gyorsvonatokat indítja: 1. Budapestről Kaposvárra. 2. Villány és Pécsről Kaposvárra. Mindkét vonatnál a kaposvári lovasmérkőzés 30 filléres belépőjének megváltása kötelező.

Református ünnepségek Debrecenben. Csütörtökön, április 27-én országos ünnepet ült Debrecenben a magyar reformátusság. A kollégium négyzetes fennállásával kapcsolatban leleplezték a magyarországi reformáció három nagy uttorjójának: a könyvnyomató Huszár Gáznak, továbbá Szenci Molnár Albertnek és Komáromi Csipkés Györgynek az egyetemi központi épület előtt felállított szobrait. Ugyenekor elhelyezték az építendő református templom alapkövét, végül pedig a kétszázéves kollégiumi kántus diszhangversenyt rendezett. A kormányzói részéről az ünnepségeken Jalsovicsky Károly vallás- és közoktatásügyi államtitkár jelent meg.

Róma kormányzója Budapesten. Don Pierno Colonna herceg, Róma kormányzója és felesége a székesfőváros meghívására május 2-án délelőtt Budapestre érkezett. Az előkelő olasz vendégeket a gyönyörűen feldíszített pályaudvaron Szendy Károly polgármesterrel az élükön a főváros előkelőségei fogadták. Colonna herceg és felesége tiszteletre este lakásuk, a Gellért-szálló előtt fáklyasmenet és szerenádo volt. Az előkelő vendég május 3-án megkoszorúzta a Hősök Emlékét, majd látogatásokat tett a budapesti tartózkodása alatt megtekintett a főváros nevezetességeit. Május 3-án délelőtt a Kormányzó Ur Öfömértősége fogadta Róma kormányzóját. Az illusztris vendégek május 7-én utaztak el Budapestre.

Nem szabad paritványi Kézdivásárhelyen. A román hatóságok rendelkezése Kézdivásárhelyen elkorbozták az összes felfalható paritványt. Erre az intézkedésre az adott okot, hogy a széklly gyermekek az utóbbi időben paritványokkal bizonyos határsági személyeket vettek célba és egyes közhivatalok ablakait zúzták be.

Elítélt kékerek

A magyar királyi honvédtörvénytörvény idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetőleg kímkedés büntette miatt: Bazant Olgát 15 évi; Szücs Istvánt 10 évi; Davidovits Lajost 8 évi; Ölvéd Kálmánt 4 évi; Rik Józsefet 4 évi és 2 heti fegyházra; Timák Gyulát 4 évi; Kuburcik Jánost 3 évi; Pál Alfrédnél, született Berger Margitot 3 évi; Rinder Armit 3 évi; Matu Jánost 3 évi és Székely-Nedavnyi Jánost 3 évi fegyházra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

Husz kilométeres magasságot értek el a légkörballonok. A Meteorológiai Intézet közli, hogy légkörkutató felzárkálási befejeződtek. A felhősátt hat műszer közül negyét már sértetlenül beszolgáltatottak. A Tápiógyörgyén, Pécelen, Kádós és Mezőtúron megtalált légkömbök a műszer feljegyzései szerint mind behatoltak a sztratoszférába és husz kilométer körüli magasságot értek el. A még hiányzó két műszer Pest megye északi vagy középső részében érhetet földet. Az intézet kéri a megtalálót, hogy a kosárra kötött borítékban található sürgöny minta szerint azonnal sürgönyözzen „Meteor Budapest” címre, a kosarat és a ballonalkatrészeket gondosan őrizze meg addig, amíg a visszaszállásra utasítást nem kap.

Száz embert mérgezett meg egy amerikai gonosztevőbando. Az észak-amerikai Philadelphában nagy-szabású és évekre visszamenő bünyűvet leplezték le. Caesar Valenti, aki az egyik newyorki fogházban csekélyebb vétség miatt most tölti ki negyónapos fogházbüntetését — mint most kiderült — feje volt annak az évek óta keresett bandának, amely sorozatos biztosítási csalásokat és mérgezéseket követett el. Az elmúlt tíz évben ez a banda legalább száz embert tett el láb alól. A legutóbb gyilkosságát Philadelphában követkelt el. Valenti, aki 1909-ben vándorolt be Amerikába, 75 gengsztert, hamisítót, orvost és ügyvédet foglalkoztatott bandájában, akiket arra képezett ki, hogy ügyfeleiket magas összegre biztosítsák, azután azonnal megmérgezzék. A rendőrség közlése szerint a banda tagjai igen gyakran összejártak az áldozat feleségével. A közelmúltban tartott egyik perben Favato asszony beismerte, hogy Valenti bandájának segítségével megmérgezte férjét, mostohaapját és egy barátját.

Olaszországban zsidó ügyvéd, orvos, mérnök csak zsidótól vállalhat munkát. A legutóbbi olasz minisztertanács szabályozta a zsidók szabad pályán való elhelyezkedésének kérdését. Az ügyvédek, orvosok és mérnököket három csoportba osztják. Az első csoportban kizárólag árja ügyvédek, orvosok és mérnökök szerepelnek. A második csoportban vannak azok a zsidók, akiket kivettek a zsidótörvény hatálya alól. A harmadik csoportba sorozzák a zsidókat. A zsidó ügyvédeknek, orvosoknak és mérnököknek ezentúl kizárólag zsidó feleket szabad védeniük, gyógyítaniuk és csak zsidótól szabad munkát elfogadniuk. Azok a zsidók, akiket a zsidótörvény alól kivettek, minden tekintetben szabadon gyakorolhatják hivatásukat.

Megjelent a Marnitz tangóharmonika-üzlet (VIII., József-körút 37. sz. alatt) 32 oldalas, 67 különböző típusú tangóharmonikát ismertető nagy képes ábragyűjtemény. Néhány ismeretlen mindezeknek, akik tangóharmonikát ohajtanak vásárolni, mert nemcsak az összes létező típusok pontos leírását tartalmazza, hanem az észleltetési feltételek feltüntetésével, hanem a tangóharmonika tanulásához és széleskörűen is igen fontos útmutatásokat tartalmaz. Érdeklődőknek ingyen küldi a fenti szaküzlet.

Kétféle Istent hiszünk. S ez választ el bennünket két külön világba. Az egyik világban minden fű, fa, állat, a levegőben táncoló bogár egyenrangú az emberrel: él, hogy szeresse egymást; fájat szaporítsa s ne törődjék a földön túl semmivel. A másik világban erős kötelességek uralkodnak: egyedül emberek számára alkotva; kik holtak után Istennek jutni akarnak; kiknek célja az ég; kik hisznek átokban és áldásban, kik ha esküt mondtak az Istennek, megtartják az Istennek, s mikor, három ujjukat felemelték az égre, azt nem azért tették, hogy a negyedikkel fittyet vessenek utána.

(Jókai Mór gondolataiból.)

Visszaváltott pálinkamennyiségek elszámolása. A pénzügyminiszter egy most kiadott rendeletével lehetőséget nyújtott arra, hogy a bor- és gyümölcsesszűfőző vállalkozók által egy termelési időszak folyamán több tételben visszaváltott pálinkamennyiségeket részükre a szűfőüzemi üdösgé igazygatóság olyan áron számolja el, mintha azt egy tételben váltották volna vissza. Minthogy a szűfőüzemi árusági ára különböző összegben van megállapítva, aszerint, hogy egy tételben mennyi szűfőt vásárolnak és nagyobb mennyiség vásárlásánál az egységár kisebb, a szóbanlévő rendelet folytán azok a kisebb szűfők, amelyek tökeszegénységük vagy egyéb ok miatt nem tudták egy tételben nagyobb mennyiségű pálinkát visszaváltani, az eddigéig kedvezőbb helyzetbe jutnak.

Meggyilkolta az apját egy harmincéves nő. Április 28-án reggel Juradinovics Markó 72 éves felsőszentmártoni földmívelő a lakásán halva találták. A csendőri nyomozás és az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az idős ember nem természetes halállal halt meg, hanem valaki megfojtotta. A nyomozás során a gyanu az elhalt leányára és annak udvarlójára irányult. Ezért a csendőrség Juradinovics Katalin 35 éves és Vilfővic Titusz 35 éves, ugyancsak felsőszentmártoni lakosokat elfogta, akik beismerték, hogy Juradinovics Markót őt fojtották meg.

Revolvers rabló-merénylet egy vasúti pénztáros ellen

Vakmerő revolveres rablótámadás történt május 2-án este feltüz óra tájban Pestszentlőrinc állomásán. Egy 30 év körüli férfi, aki arca elé vörös sálkendőt kötött, revolverrel arra kényszerítette Császár János MÁV-kiadórt, hogy a pénztári készletet — 160 pengőt — átadja neki, majd eloltta az állomás lámpáit. A hirtelen támadt sötétség feltűnt a közeli HÉV egyik alkalmozottjának, aki szót a közelben posztoló rendőrnek. Nagy XVII. Imre rendőr nyomában az állomásra sietett, ahol azonban a sötétből három lövés fogadta. Mind a három golyó talált, az egyik a gyomrára, a másik kettő a lábán sebesítette meg a rendőrt, aki nem vesztette el a lélekjelentéket és visszhozta a lövéseket, de azt nem sikerült megállapítani, hogy lövései találtak-e. A merénylet ezután elmenekült. A súlyosan sérült rendőrt kórházba szállították, ahol műtétet hajtottak végre rajta. A rendőrt által adott személyleírás alapján a legerélyesebb nyomozás indult a merénylet közrekerítésére. A merénylet közrekerülése esetén természetesen statáriális bíróság elé állítják.

VASÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza tiszavideki 77 kg-os 20.30-20.80...

Határidőpiac. Rozs májusra 14.70-14.72, júniusra 14.98-14.99...

Magpiac. Árak helyi vidéki vasútállomáson 100 kg-ként, minőség szerint: Lúcerna...

Takarmány. Árak métermázsánként: réti széna 1a 7.90-8.50, 1la 6.10-7.50...

Abraktakarmány. Árak métermázsánként, kicsinyben Budapesten: árpkorpa 14.80...

Tenyészmarhák és jàrmsókrók. A belföldi jàrmsók (tarka) és beállítai való tinó 50-56...

Vágozmarha. Árjegyzék 4őslulyban: bika, magyar 1la 44-46, 1lla 40, tarka, extrém 62...

Borjú. Árjegyzék őslulyban: 1a 60-64, kivételesen 60-69, 1la 73-79, 1lla 60-67...

Juh. Külfordéknak megfelelő 1a fiatal ürű, darabonként 50 kg sulyban 44-48...

Ló. Csikó 110, igaz kocsiól (nehéz nyugati fajta) 280-380, igaz kocsiól (könnyű nyugati fajta) 255-380...

Sertés. Úpradalmi zsirsértés páronként 240 kg-on felül 102-102.50, 240 kg-on alul 97-100...

Vad és vadhus. Szarvasbom 220-240, lapocka 100-120, többi része 30-50...

Nem gazdaságos a sertés- és baromfiáenyésztés a törvényes védelet Rákoshelyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak IFJ. AULITZKY OTTÓ Budapest, VII, Dehàny-útcá 84. sz.

370 480 710 910 1080 167 2120 Tanúságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

160-240, comb 160-240, többi része 160-200 fillér kg-ként.

Háipiac. Hárs, nagyság szerint 240-490, csuka 160-300, ponty 120-200...

Gyapjúárak. A gyapjúbecslobizottság április 25-én kiadott gyapjúárnya szerint...

szappan 96-120, közönséges 56-96 fillér kg-ként.

Idegen pénzek vételi és eladási ára. Az első számszám az az összegzett jelent, amelyet kapunk a banktól...

Gyümölcsárak. A gyümölcsárak... szőlő 3.00-3.40, kivételesen 3.7 fillér...

Árjegyzék. 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 90 fillér...

Árjegyzék. 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 90 fillér...

Árjegyzék. 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 90 fillér...

Vásárook jegyzéke

Vasárnap, V. 7. Felsődabas. - Hétfő, V. 8. Sényeháza, Répceszeme, Eger, Perencesny, Nagybagaj...

Arany- és ezüstpénzek. Arany: 1 pengő 120-140; ezüst: 1 pengő 60-70...

Arany- és ezüstpénzek. Arany: 1 pengő 120-140; ezüst: 1 pengő 60-70...

Budapest I.

VASÁRNAP, V. 7. 8: Szózat. Utána: Hanglemezek... HÉTFŐ, V. 8. 12:10: Szalonörök... 12:20: Szalonörök...

HÉTFŐ, V. 8. 12:10: Szalonörök... 12:20: Szalonörök... KEDD, V. 9. 12:10: Szalonörök...

KEDD, V. 9. 12:10: Szalonörök... 12:20: Szalonörök... 12:30: Szalonörök...

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Május 7, vasárnap d. u. 3 óra:

SZILÁGYI GYULA műszaki tanácsos: „A hazai öntözések mai helyzete”.

CSORBA ZOLTÁN DR. mezőgazdasági kísérletügyi asszisztens: „Védekezésünk a monília ellen”.

Május 11, csütörtök d. u. 7.25 óra:

BÁLDY BALINT gazdasági felügyelő: „Baromfiáenyésztési időszeri tanácsadó”.

BUDAPEST II.

Május 9, kedd d. u. 7.40 óra:

Mezőgazdasági felőra.

Május 13, szombat d. u. 6.45 óra:

Mezőgazdasági felőra.

13.30: Szímfőnők zenekar. 16.20: „A gyermek a színház és a film”... 17.10: Szervánky Péter hegedű.

SZERDA, V. 10.

12.10: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 16.15: „A gyermek játszani akar”... 17.10: Szalonzene.

CSÜTÖRTÖK, V. 11.

12.10: Balajkaközenekar. 13: Beszkörtzenekar. 16.15: „Kökelet a fehér asztalon”... 17.10: Történelmi csevegés.

PÉNTEK, V. 12.

12.10: Rendőrzenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: „A gyermek a gyermekért”... 17.10: Szalonzene.

SZOMBAT, V. 13.

12.10: Cigányzene. 13.30: Dalok és hangszerszóok. 16: „Bábúszínház”... 17.10: Szalonzene.

Budapest II.

Vasárnap, V. 7. 9: Görökatholikus istentisztelet. 11:50: Cigányzene. 12.30: Operaházi zenekar.

12.30: Operaházi zenekar. 13: Hanglemezek. 13.15: Beszkörtzenekar. 15.30: Zongora. 18.20: Felolvasás.

KIADÓTALAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETÉSÉ

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.